

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

Reikalauja 15 Mylių Platumo Kelio Per Lenkiją

NACIŲ SPAUDA PRIMENA LENKAMS ČEKO-SLOVAKIJOS LIKIMĄ

Beckas pasakysias, kad Lenkija neturinti nieko, ką galėtų vokiečiams atiduoti

BERLYNAS, Vokietija, bal. 30. — Nacių kontroliuojama Vokietijos spauda pereiną šeštadienį pradėjo naują ataką prieš Lenkiją vėjų. Laikraščiai smerkia karingą lenkų nusistatymą, nežiurint taikos, kaip jie aiškina, Hitlerio kalbos, pasakytos penktadienį. Jie primena lenkams Čeko-Slovakijos likimą ir išpėja, kad dar yra laiko susitaikyti su Vokietija.

—x—x—x—
VARŠUVA, Lenkija, bal. 30. — Autoritetingas Lenkijos valdžioje asmuo painformavo spaudos atstovus, kad Vokietijos vyriausybė įteikė detalius nacių reikalavimus dėl Danzigo ir Danzigo koridoriaus. Tarp ko kita vokiečiai reikalauja vieškelio per koridorių — ir

to vieškelio paltumas turi būti 25 kilometrai (apie 15.5 mylių).

Tas faktas, kad Hitlerio vyriausybė įteikė detalius reikalavimus Lenkijai, interpretuojamas kaip liudymas, jogei Hitleris neišsivadės jų. Antrą vertus, lenkai kart kartėmis yra pareiškę, kad jie kariaus, užuot atiduoti bent kokią savo teritorijos dalį vokiečiams. Tai gi atrodo, kad lenkų-vokiečių konfliktas vystosi nesuderinamai.

Lenkijos užsienių reikalų ministeris, pulk. Beckas, laukia, ateinantį penktadienį pacy pranešimą seimo užsienių reikalų komitetui, jogei Lenkija neturinti nieko, ką galėtų atiduoti Vokietijai.

Ieško vokiečių ryšium su padėgimų francūzų laivo

LE HAVRE, Francūzija, bal. 30. — Vokietijos policija ieško moteriškės žinomos vardu "Lena". Praeitį ji yra tarnavusi kaip šnipas svetimai šaliai. Vėliau ji priėmė Francūzijos pilietybę ir ištėkėjo už francūzo tarnaujančio dar ir dabar laivų kompanijai. Tos kompanijos didžiulis pasažierinis laivas Paris užsiedė ir paskendo balandžio 18 d.

"Lena", po gaisro laivo Paris, nežinia kur dingo.

Lewis kaltina ADF parsidavimu kompanijoms

WASHINGTON, D. C., bal. 30. — John Lewis, Industrių Unijų Kongreso pirmininkas, pasiuntė laišką Jungt. Valstijų senato darbo komitetui, kurs daro atsiklausimus ryšium su biliais reikalaujančiais pakeisti Wagnerio Darbo San-tykių Akta.

Lewis sako, kad jis viešai kaltina, jogei Amerikos Darbo Federacijos rekomendacijos Aktui pakeisti buvo paruoštos su Amerikos Fabrikantų Sąjungos pagalba. Jis sako, kad jis yra pasirošęs šituos kaltinimus įrodyti.

William Green, Amerikos Darbo Federacijos prezidentas, tuojau pareiškė, kad Lewiso kaltinimas netur's pagrindo. Esą, nėra nė žodžio tiesos Lewiso pasakyme.

Chicago ir aplinkinei federacijai oro biuras šiai dienai praneša:

Bendrai giedra; šilčiau; saulė teka 5:47 v. r., leidžiasi 7:47 val. vak.

Mussolinis mo biliozuoja 100,000 oro laivyno rezervų

ROMA, Italija, bal. 30. — Mussolinis pereiną šeštadienį įsakė šimtui tukstančių aviacijos rezervistų stoti karo tarnybon. Be to, Italijos ir Vokietijos kariuomenės vadai ruošėsi konferencijai, kurios svarbiausias klausimas bus, kaip sustiprinti italų-vokiečių jėgas kovoje su francūzais, britais ir jų talkininkais.

Naujus pasirošimus karui vokiečiai ir italai svarstys ryšium su Britanijos paskelbimu, kad ji įveda konskripciją.

Rumunija atmeta Bulgarijos reikalavimus

BUCHAREST, Rumunija, bal. 30. — Bulgarija reikalauja dalies Rumunijos teritorijos. Rumunijos užsienių reikalų ministerijai artimas laikraštis "Timpul" sako, kad Rumunija negalinti nė svarstyti Bulgarijos reikalavimų, jau nekalbant apie jų patenkinimą.

Stebėtojai sako, kad patenkinus Bulgarijos reikalavimus, gali ir kitos šalys, ypač Vengrija, imti reikalaui Rumunijos teritorijos.

Ispanija atmetė britų ir francūzų pagalbą

PARYŽIUS, Francūzija, bal. 30. — Ispanijos diktatorius, gen. Franco, atmetė planą Ispanijai atstatyti, kurį pasiūlė Juan March. March yra paskilęs Ispanijos turtuolis, finansavęs gen. Franco kampaniją prieš respubliką.

Franco atmetė March'o planą todėl, kad tas planas numatė Ispanijos atstatymą britų ir francūzų paskolomis. Franco mėginys atstatyti Ispaniją oval, bet vien savo šalies pajėgomis.

NAUJIENŲ AGENTŲ TELEFOTO
Vladimir Kokkinaki, sovietų Rusijos lakunas, kuris iš Maskvos skrisdamas į New Yorką, turėjo nusileisti Miscou saloj, 700 mylių toly nuo New Yorko. Kitas lėktuvas sekmdienį gabeno jį į New Yorką.

RUSŲ AVIATORIAMS NEPAVYKO PASIEKTI TIKSLĄ

TEKO NUSILEISTI KANADOJ; VIENAS LAKUNŲ SUZEISTAS

MISCOU ISLAND, N. B., bal. 30. — Išgarsėjęs rusų aviatorius, brigados generolas Vladimir Kokkinaki, ir navigatorius Michail Gordienko mėgino, lėkdami iš Maskvos, be sustojimo pasiekti New Yorką.

Jie tikėjosi atlikti į New Yorką pereiną penktadienio vakare ir dalyvauti sekmdienį New Yorko pasaulinės parodos atidaryme.

Šeštadienį Kanados du lėktuvai pasiekė ištiktus nelaimės rusus. Į nelaimės vietą atvyko Rusijos atstovai Kanadoje ir pora daktarų.

Rusų lėktuvui teko nusileisti 700 mylių toly nuo New Yorko, nepasiekus kelionės tikslo.

—x—x—x—
Sekmdienį kitas lėktuvas gabena rusus aviatorius į New Yorką, pasaulinę parodą.

Surado vaistą kraujapludžiui sulaikyti

TORONTO, Ontario, bal. 30. — Kai kurie žmonės serga tokia liga, kad, juos sužeidus, sunku jų kraujo tekėjimą iš žaizdos sulaikyti. Ši liga yra išgarsinta kaip "karalių liga". Ją pav. sirgo rusų caro Nikolaus Antrojo sunus Aleksej. Ji reiškėsi Hapsburgų ir dailinai Ispanijos karališkose šeimos. Ne taip senai Ispanijos karališkos šeimos narys susižeidė automobilio nelaimėje Floridoje ir mirė dėl kraujapludžio.

Šiomis dienomis Amerikos mokslininkų suvažiavime Arthur Steinberg ir William R. Brown paskelbė, kad jie turi gero gyduolę kraujapludžiui sulaikyti. Ta gyduolė esanti — oxalic acid; tai paprastas skystis, kuriuo skrybelės yra valomos. Šiaip tas skystis yra nuodai.

Dalyvavę suvažiavime mokslininkai iš karto nenorėjo tikėti pranešimu, bet vėliau buvo įtikinti eksperimentais.

Antrą kartą indaitino Pendergastą

KANSAS CITY, bal. 30. — Federalė Grand Jury pereiną šeštadienį antrą kartą indaitino (apkaltino) Tomą Pendergastą — vyriausią dominuojančių politinių elementų tame mieste bosą. Valdžia, kaltindama Pendergastą sako, kad jis nepainformavo taksų departamento apie \$98,000 savo pajamų 1935 metais ir apie \$315,000 pajamų 1936 metais. Pirmą kartą tuo pačiu taksų reikalų Pendergast buvo indaitintas balandžio 7 d. š.m.

Grįžta į Vokietiją

CHICAGO, bal. 30. — United Press žinių agentūra apskaičiuoja, kad 4,000 mekanikų vokiečių per paskutinius du mėnesius sugrįžo iš Jungt. Valstijų į Vokietiją. Jie išvyko į Vokietiją nacių kvalifikuotų darbininkų eiles papildyti patyrimais įgytais Jungt. Valstijose. Sakoma, daugelis apleidusių Ameriką vokiečių buvo nacių organizacijų šioj šaly nariai.

TRUMPOS ŽINIOS IŠ VISUR

● BUDAPEST, Vengrija, bal. 30. — Vengrijos teismas šeštadienį paskyrė 11-kai asmenų, jų tarpe dviems moterims, bausmes kalėti nuo 5 iki 15 metų. Nuteistieji buvo kaltinami špionažu ir šalies išdavimu.

● MEKSIKOS MIESTAS, Meksika, bal. 30. — Prez. Cardenas paskelbė, kad ateity koncesijos kasykloms operuoti Meksikoje bus duodamos tik meksikonams.

● WASHINGTON, D. C., bal. 30. — Darbo Departamento sekretorė, p-lė Perkins, paskelbė skaitlines, kurios rodo, kad šį metų kovo mėnesį buvo duota nuošimčių daugiau leidimų rezidencijoms namams statyti, negu tą patį mėnesį 1938 metais.

● HAMBURG, Vokietija, balandžio 30. — Vokietijos karo laivyno tarnybai pereiną šeštadienį tapo paskirtas naujas 10,000 tonų kreiseris Admiral Hipper.

● CHICAGO, bal. 30. — Dienraštis "Chicago Tribune" pirmadienį tarpina ilgą straipsnį apie Lietuvą, Latviją ir Estiją. Straipsnis kalba, kad Vokietija ir Lenkija stengiasi praeiti viena kita, darydamos spaudimą į Pabaltės valstybes, stengdamosi gauti jų palankumą. Tarp ko kita įrodinėjama, kad, karui kilus tarp Lenkijos ir Vokietijos, jo sukurs gali pasigauti Lietuvą, Latviją ir Estiją. Paduodamos taipgi trumpos žinios iš šitų Pabaltės valstybių istorijos.

Nori patirti, kuriai pusei bus geriau priklaudyti

PARYŽIUS, Francūzija, bal. 30. — Rumunijos užsienių reikalų ministeris Grigore Gafencu pabaigė pasitarimus su Francūzijos valdžia. Pasitarimų pasėkoje išleista pareiškimas, kad Francūzija ir Rumunija pilniausiai sutinka.

Pirmiau Gafencu jau yra atlankęs Londoną ir Berlyną, o iš Paryžiaus jis vyksta į Romą su Mussoliniu pasimatyti. Stebėtojai mano, kad Gafencu šiais pasitarimais stengiasi patirti, kuriai pusei — Hitlerio-Mussolinio ašiai, ar francūzų-britų blokui. — Rumunijai sveikiausia bus priklausyti.

10,000 demonstracijų prieš nacius ir fašistus

KANSAS CITY, bal. 30. — 10,000 jaunuomenės priklausios metodistų bažnyčiai pereiną šeštadienį surengė demonstraciją šitame mieste. Demonstracija buvo suruošta tikslu parodyti jaunuomenės nusistatymą prieš totalitarines valstybes.

BRITANIJA VĖL MĖGINSIANTI RAMINTI HITLERĮ

NEPAJĖGIA SUSITARTI SU RUSAIS

LONDONAS, Anglija, bal. 30. — Po Hitlerio kalbos, pasakytos pereiną penktadienį, Britanija svarsto pasiūlymus vėl mėginti su Hitleriu susitarti. Francūzija, Rumunija ir kai kurios kitos šalys taip jau susidomėjusios prospektu daryti su Hitleriu paskiras sutartis.

Pavojingiausios taikos atžvilgiu vietos šiandien atrodo Danzigas ir Danzigo koridorių. Kare su Hitleriu britai ir francūzai norėtų gauti rusų paramą. Tačiau pastangos įtraukti Sovietų Rusiją į britų-francūzų sąjungą užsikirto, ir per paskutines dešimtį dienų britų-rusų pasitarimai nerodo jokio progreso.

RUSIJOS KLAUSIMAS BRITANIJOS MINISTERIŲ KABINETE

I RUSŲ-ANGLŲ DERYBAS ĮEINA LIETUVOS, LATVIJOS IR ESTIJOS LIKIMAS

LONDONAS, Anglija, bal. 30. — Pirmadienį šaukiamas Britanijos ministerių kabineto posėdis. Tarp kitų klausimų bus svarstomas britų-rusų-francūzų sąjungos klausimas. Britai nori gauti rusų pri-

JUNGT. VALSTIJOS NORI IŠGELBĖTI TAIKĄ — SAKO PREZIDENTAS

NEW YORK, N. Y., bal. 30. — Sekmdienį tapo atidaryta New Yorko pasaulinė paroda. Jos atidarymo proga kalbėjo prezidentas Rooseveltas. Tarp ko kita prezidentas pasakė, kad Amerika keliauja žiurėdama į žvaigždę —

"Ir tai yra gerų norų žvaigždė, žmonijos progreso žvaigždė, didesnės laimės ir mažesnių sunkumų žvaigždė, tarptautinės geros valios žvaigždė ir, viso ko viršū, taikos žvaigždė. Tegul ateities mėnesiai neša mus šitos vilties spinduliuose."

Šimtai tukstančių žmonių, ir jų priešaky prezidentas, sekmdienį užplūdo New Yorko pasaulinę parodą. Minios ėjo į parodą po 400 žmonių kas minutė. Tikėtasi pirmą dieną turėti apie 1,000,000 lankytojų.

Pirmas kalbėtojas buvo prez. Rooseveltas. Kiti kalbėtojai — mēras La Guardia ir gubernatorius Lehman.

New Yorko miestas ir jo apylinkės tikisi turėti, ryšium su paroda, apie \$1,000,000,000 pajamų: pačioj parodoj \$70,000,000; pasilinksminimo įstaigos \$200,000,000; viešbučiai ir nakvėnės pastatai \$200,000,000; susisiekimo įmonės \$10,000,000; parduotuvės \$140,000,000; transportacijos įmonės \$100,000,000; maisto ir gėrimų įstaigos \$230,000,000.

HITLERIS NEATAKAVO RUSŲ

PARYŽIUS, Francūzija, bal. 30. — Politikos įvykių stebėtojai gyvai komentuoja faktą, kad paskutinėse dviejose kalbose, viena kurių buvo pasakyta pereiną penktadienį, Hitleris neatakavo Sovietų Rusijos. Daromas išvadas, jogei Hitleris nenori gsdinti Stalino ir gsdinimu stumti jį į britų-francūzų glėbį. Prisimename taipgi pranešimai, kad ir praity Stalinas mėginęs atsiekti susitarimo su naciais.

Uždrausti turgai

KUD. NAUMIESTIS — Paskutiniui laikui Kud. Naumiestvy uždrausti gyvulių turgai. Šito priežastis — Vokietijos puseje pasirodžiusi galvijų snukio ir nagų liga.

PAVASARIS

STAI DABAR LAIKAS:

● PIRKTI, parduoti, mainyti ruošavybes, biznius, automobilus ir t.t.
● ISNOMUOTI ar susirasti gyvenimui kambarius arba biznio patalpas.

SKAITYKITE kas dieną Naujienų 7-me puslapyje "Classified" skyrių, kur siuloma daug įvairių gerų bargenų.
PARDAVIMO, pirkimo, mainymo reikaluose naudokitės Naujienų aukštos vertybės classified skyriaus patarnavimu pašaukdami arba atveždami:

CANal 8500

"NAUJIENOS"

1739 S. HALSTED STREET
Chicago, Ill.

:-: Pittsburgh'o Naujienos :-:

IŠ DRAUGIJŲ VEIKIMO

ORGANIZUOJAMA NAUJA DRAUGIJA

N. S. Pittsburgh, Pa., šioje dalyje, arba kaip paprastai yra sakoma: lietuviškoje Northside, yra organizuojama nauja draugija, kuriai jau yra duotas vardas, "Pittsburgho Lietuvių Draugija".

Naujosios Draugijos tikslas, kiek tenka girdėti, bus skirtin-gas nuo kitų esančių Draugijų. Šios Draugijos noras yra, kad šios kolonijos lietuvių bendromis jėgomis galėtų įsigyti nuosavą, atitinkamą gražų namą su svetaine, kuri atitiktų visokiems parengimams.

Kaip išrodo, tai sumanymas yra gana geras, tur but nebus dviejų nuomonių, kad Northside lietuviams yra reikalinga gera svetainė, bet aš prisibijau ar tik dalykas nebus kiek pavėluotas. Northside turėjo pirm 20 metų pasirūpinti nuosavo namo ir atitinkamos svetainės reikalais. Žinoma, geriau vėliau negu niekad.

Toji naujoji Draugija jau rengia ir vakarienę gegužės 14 d. ir laike vakarienės, tur but bus išdėstyti Draugijos tikslai ir dabuotės planai.

SLA 195 KP. PAGERBĖ NAUJUOSIUS SAVO NARIUS

S. S. Pittsburgh, Pa., balandžio 23 d., SLA 195 kp., iš Butler St., apylinkės, Lietuvių Pi-

liečių svetainėje buvo surengus šokių pagerbimui savo naujų narių, prirašytų laike šio Pažangos vėjau.

Šokiuose buvo prisirinkę gražūs bursys jaunimo iš visų dalių Pittsburgho, bet daugiausia, tai iš Butler St., apylinkės, ir visi labai gražiai linksmosini. Naujiems nariams buvo prisegta po gražią raudoną rožę, kaip pažymėjimas, kad jie yra naujai įstoję į SLA.

Tąja proga senieji SLA nariai ir kuopų veikėjai, sutikę savo draugus — "naujokus" su raudonomis rožėmis, sveikino juos, spausdami jiems rankas ir linkėdami geriausio pasisekimo sekmingai darbuotis SLA.

Tų "naujokų", kurie buvo su raudonomis rožėmis, rodos, buvo apie 27, ir toje skaitlinėje gana daug jaunimo. Reiškia, per šį Pažangos Vajų SLA 195 kp., gavo 27 naujus narius, nors dar vėjau nebuvo pasibaigęs. Galimas daiktas, kad iki vėjau pabaigos šioji skaitlinė dar pasididins.

Kalbant kiek katra kuopa naujų narių prirašė laike šio vėjau, reikia pažymėti, kad iš Pittsburgho SLA kuopų, bent iki šiolei, pirmą vietą užima Soho dalies 40 kuopa. Šioji SLA 40 kp., yra seniausia ir nariais skaitlingiausia kuopa. Tad, žinoma, nėra jokių "dyvų" kad ir naujų narių prirašyme užima pirmą vietą.

—S. Bakanas

PER 25 METUS SU NAUJIENOMS

(Biskis prisiminimų)

Pirmesniuose savo prisiminimuose kalbėjau apie savo, kaip korespondento, pirmuosius bandymus rašyti ir prietikius, kuriuos reikėjo pergyventi neseniai atvykusiam, iš Lietuvos kaimo, į svetimą ir nepažįstamą šalį, žodžiu sakant atsidurusi visai nepaprastose aplinkybėse. Žinoma, tokius gyvenimo prietikius teko pergyventi ne tik man, bet ir daugumai mūsų, atvykusių iš Lietuvos kaimo.

Dabar noriu šitą papasakoti iš tų laikų veikimo su "Naujie-nomis", kada Amerikos lietuvių veikimas virė: formavosi mūsų politinės srovės, buvo ruošiamasi prie Lietuvos nepriklausomybės, vyko pasaulinis karas ir buvo rupinamasi karo nukentėjusiais.

Tie visi istoriniai įvykiai, žinoma, nepaprastai veikė ne tik mane, bet ir daugelį kitų tų laikų lietuvių, daugiausia tik ką atvykusių iš Lietuvos. Dauguma iš mūsų turėjome daug energijos, pasižventimo ir pasiryžimo, bet labai mažai praktikos ir žinojimo. Mokinomės iš gyvenimo, iš laikraščių, iš knygų ir bandėme neatsilikti nuo gyvenimo.

Reikia pasakyti, kad gyvenimas — tai buvo geriausia mo-

kykla ir kas reikėjo pergyventi tų laikais, tai, dabar prisiminus, kartais net juokas ima.

"Naujienoms" pradėjus kasdieną eiti, jos labai greitai ir sėkmingai pradėjo platintis visoje Pittsburgho apylinkėje, ir netrukus "Naujienos" užėmė vadovaujamą rolę Pittsburgho ir apylinkės pažangiųjų lietuvių judėjime. Pagyvenus porą metų su "Naujienomis", nuo 1914 m. iki 1916, aš irgi jau jaučiausi, kad nebijau "paklįsti" nuvažiuoju į Pittsburghą, bet jau žinojau ne tik visas dalis Pittsburgho, bet ir kitas Pittsburgho apylinkės lietuviškas kolonijas, ir jau pažinau visą eilę tų laikų pažangiųjų veikėjų. Su veikėjais ir su lietuviškais kolonijomis teko susipažinti darbuojantis SLA, tveriant SLA 3-čią apskritį, apskrities suvažiavimuose, organizuojant SLA kuopas.

1916 metais Pittsburgho lietuvių ruošėsi prie SLA Seimo. Seimo rengimu rupinosi SLA 3-čio apskrities sudaryta Seimo rengimo komisija, kurios pirmininkas buvo B. K. Kondrolikos. Sekretorium aš turėjau garbės būti, o išdėdinku buvo Petras Volungevičius. (Kon-

drotavičius gyvena Lietuvoje dabar, o Volungevičius jau yra miręs).

Seimo rengimas ir pats SLA Seimas man buvo visai naujas dalykas; tai buvo pirmas toks atsitikimas mano gyvenime. Seimo rengimo reikalais daug mums padarė Dr. J. T. Baltrušaitienė ir dėdė Karolis Varnas, nes jie jau buvo tų laikų seni ir prityrę veikėjai. O man tas visas dalykas apie Seimą ir Seimo rengimą vaizdavo-si lik kokia romantika, ar kitaip kaip čia pasakius. Bet praktikoje Seimo rengime reikėjo panešti daug, labai daug darbo, ir nedėkingo darbo, kuriam neturėjau jokio patyrimo nė praktikos.

Seiminį parengimą buvo rengiama labai daug, žinoma, pradedant su Seiminio bankietu Fort Pitt Viešbutyje. Seimo Rengimo Komisija jau iš anksto žinojo, kad Kl. Jurgelionis, dabartinis "Tėvynės" redaktorius bus Pittsburghe, kaip "Naujienų" korespondentas ir buvo nutarta gerb. Jurgelionį kviesti būti bankieto tostmeisteriu. Man buvo pavesta su gerb. Jurgelioniu susirašyti virš minėtu reikalu. SLA Seimas turėjo prasidėti birželio 5 d., lenkų svetainėje, prie 18 gatvės, S. S. dalyje, nes tais laikais lietuvių neturėjo nuosavos svetainės, kurioje but būtų galima laikyti Seimas.

Dabartiniais laikais daug visokių asmenybių suvažiuoja į SLA Seimus. O tais laikais! Buvo atvykęs iš Lietuvos adv. A.

Bulota ir Bulotienė, rašytoja Zemaite, A. Rimka, P. Norkus, mokytojas Šalčius, J. Strimaitis. Dr. Šliupas, tais laikais SLA daktaras kvotėjas, taip pat dalyvavo Seime, o tarpe Dr. Šliupo ir adv. Bulotos čjo didelė kova dėl aukų rinkimo karo nukentėjusiems.

—S. Bakanas
(Bus daugiau)

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS

Mano 20 metų praktikas
Mano 20 metų praktikas
Optometrical Akų Specialistas
Palengvina akų įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Priren-gia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodancia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiamą į mokyklos vaikus. Kreivos akys atitaisomos.

VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. Nedėlioj tikslai pagal susitarimą. Dargelyj atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirma.

4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373.

DR. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinus Kreivas Akis Ištaiso

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
756 West 35th Street
kampus Halsted St.
Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Nedėliomis pagal sutartį.

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai

DR. BERTASH

756 West 35th St.
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30 Nedėliomis pagal sutartį.
Rez. 4910 S. MICHIGAN BLVD.
Tel. Kenwood 5107.

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1-3 ir 7-8 Sėdėdomis ir nedėl. pagal sutartį.
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas Republic 7868

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir nuo 6-8 val. vakaro 8939 SOUTH CLAREMONT AVE.
Valandos—9-10 A. M. Nedėlioj pagal sutartį.

Tel. Pullman 7235
Res. Pullman 0263
OFISO VAL.: 9-12; 1-5; 7-9 Ketv. 9-12

Dr. A. W. Jacobs

DENTISTAS

10758 So. Michigan Avenue
Chicago, Illinois

Dr. F. Pulsucki Le Van

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien 2-4 ir 6-9 vak.
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen. Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330.
Namų telefonas Brunswick 0597

DR. ST. NAIKELIS

Physician and Surgeon
3261 So. Halsted Street

Dr. V. E. SIEDLINSKI

DENTISTAS
Pirm., Trečiadienį, Šeštadienį
4631 So. Ashland Ave.
Tel. Yards 0994.
Antradi., Ketvirtadi., Penktadienį
4143 So. Archer Ave.
Tel. Lafayette 3650

DR. STRIKOL'IS

Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal susitarimą.
Ofiso Tel.: YARDS 4787
Namų Tel.: Prospect 1930

Tel. Yards 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9

Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Šventadieniais: 11 iki 12

Dr. V. A. Simkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir Akinų Pritaiko
3343 S. HALSTED ST.

DR. C. Z. VEZEL'IS

DENTISTAS

4645 So. Ashland Ave.
arti 47 Street
Tel. Yards 2246
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro.
Sėdėdof pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2808 West 63rd St.
VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 6111

Kiti Lietuviai Daktarai

Dr. Margeris

3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Šventadieniais tik susitarus.
Phone YARDS 7299

Tel. Office Wentworth 6330
Rez. Hyde Park 3395

Dr. Susanna Slakis

Motery ir vaikų ligų gydytoja
6900 So. Halsted St.
Valandos—1-4 po pietų, 7-8 vak.
išskyrus sėdėdomis ir subatomis

KITATAUCIAI

Telefonas Fairfax 4024.

Dr. J. M. Finnegan

DENTISTAS
VALANDOS: 9-12, 6-9. Trečiadienį 9-12.
1344 East 63rd St.
CHICAGO, ILL.

DR. HERZMAN

IŠ RUSIJOS

Gerali lietuviams žinomas per 31 metus kaip patyres gydytojas chirurgas ir akušeris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija
1034 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos nuo 10-12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakaro.
Tel. CANAL 3110
Rezidencijos telefonai:
Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal

O F I S A S
4729 So. Ashland Ave.
2-ros lubos
CHICAGO, ILL.

OFISO VALANDOS:
Nuo 10-12 val. ryto; nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai dieną.
Phone MIDWAY 2880.

Telefonas YARDS 0994

Dr. Maurice Kahn

4631 SOUTH ASHLAND AVE.

Ofiso valandos:
Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 val. Neval. nuo 10 iki 12
Rez. Telephone PLAZA 2400

ADVOKATAI

K. P. GUGIS

ADVOKATAS

Miesto ofisas—127 N. Dearborn St. Kamb. 1431-1434-Tel. Central 4411-2
Namų ofisas—3323 So. Halsted St.
Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30

Telefonas YARDS 0818.
Ketvirtadieniais ir Sekmadieniais—pagal sutartį.

Joseph V. Mockus

ADVOKATAS

Chicago, Illinois

1664 W. Madison St.
Telefonas MONROE 0701
Valandos: 9 ryto iki 9 vakaro

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

7 So. Dearborn St.
Room 1230.
Ofiso Tel. CENTRAL 1824.
Namų Tel.—Hyde Park 3395.

Telefonas CICERO 3548.

BENNY NAURICH

ATTORNEY AT LAW

Valandos: 6:00-8:30 P. M. ir susitarus.
1339 So. 48th Court
CICERO, ILL.

KUN. MISIAUS PAGERBIMO VAKARIENĖ

Dalyvavo ir Kalbėjo Įvairių Srovių Veikėjai

MCKEES ROCKS, Pa. — Šių metų balandžio 23 dieną, Šv. Vincento Auditorijoje įvyko bankietas — vakarienė, pagerbimui D. Z. Parapijos klebono, kun. J. Misiaus už jo nenuilstamą veiklą ir nuopelnus bažnytiniuose ir tautiniuose reikaluose.

Kažkaip iš netyčių teko ir man ten nuklysti, todėl čia noriu paduoti savo įspūdžius, kuriuos patyriau tam northsidiečių darbščiuųjų moterėlių suruoštame rengime.

Publikos tarpe buvo matyti iš žymesniųjų Pittsburgho veikėjų, ir šiaip žmonių iš toliau atvykusių, todėl atrodo, kad kun. J. Misius turi daug draugų ir prijauniančiųjų jo veiklai net ir progersyvių žmonių tarpe.

Kalbėjimo ceremonijos

Vakarienė prasidėjo jau vėlokai vakare. Po vakarienės kun. J. Vaišnora atidarė kalbėjimo ceremonijas ir apibudino kun. J. Misiaus veiklą, pažymėdamas, kad nei koks kitas kunigas nesugebėjo taip sutvarkyti D. Z. parapijos kaip kun. J. Misius, išpuošdamas bažnyčios vidų ir daugiau žmonių į bažnyčią sutraukdamas. Dar paminėjo, kad kun. J. Misius, visuomet ir visur yra pirmutinis visuose tautiškuose reikaluose, kas rišasi su mūsų tėvyne Lietuva ir kad pas jį visuomet galima paramos ir užuojautos gauti. Dar paminėjo ir "darbščiuųjų moterėlių" nuopelnus, kurių pastangomis viskas buvo suruošta, ir perstatė kalbėti kun. Jurgutį.

Kun. Jurgutis pradėdamas kalbėti, sakė, kad per daug privi-
valgas, todėl ir kalbėjo su visokiais prilyginimais bei atsitikimais. Didžiausias nuopelnas kun. Jurgučio kalboje teko "darbščiosioms moterėlėms", kurios viską nuveikia vienos, o northsidiečius vyrus nupeikė

už apsilėidimą. Papasakojo keletą anekdotų, palinkėjo kun. J. Misui laimingo gyvenimo ir toliau sakėsi nebežinąs ką besakyti, ir užbaigė savo kalbą.

Sandaros prezidento Pivarono kalba

Sekantis kalbėjo visiems gerai žinomas sandarietis P. Pivaronas, kuris pradžioje savo kalbos kaip žemaitis, tuojau atsiklausė ar daug žemaičių yra. P. Pivaronas kalbėdamas apie kun. J. Misiaus nuopelnus pasakė ir vieną prilyginimą, kaip vienas ukininkas išarė dirvą, kurioj vien tik smilgos ir dirės augo. Paskui sako, kad kun. J. Misius moka išmokyti savo parapijonus kaip tauptyti, kad iš nuošimčių gali ir parapiją užlaikyti.

Kalbėjo ir kun. Pikutis, bet labai lėtai, kad aš sėdėdamas toliau nieko negalėjau suprasti. Tik tiek girdėjau, kad sako gyvą žmogų yra pavojinga gerbti.

SLA vice-prez. Mažuknos kalba

Po jo kalbėjo senas, visiems gerai žinomas Pittsburgho veikėjas, SLA vice-prezidentas J. K. Mažukna. Mažuknos kalba buvo labai įspūdinga — turin-ga. Gerb. Mažukna savo kalboje priminė, kad gerą žmogų už jo nuopelnus pagerbti yra gražus ir sveikintinas dalykas. Priminė ir pirmutinius veikėjus, kurie jau išsisi šaltojo žemėlė. Kalbėdamas apie kun. J. Misiaus veiklą pripažino, kad northsidiečiams yra didelė garbė turėti savo tarpe tokį vadą kaip kun. Misius.

Toliau gerb. Mažukna kalbėjo apie ištautėjimą čia augusio jaunimo, kuris nemoka įvertinti ir suprasti senesniųjų veikėjų nuveiktus darbus ir sutaupyti turtus. Priminė ir tą, kad šitas parengimas suteiks daugiau jėgų ir noro tolimesniai kun. J. Misiaus veikime. Mažuknos kalba buvo palydėta labai smarkių rankų plojimui.

Reikia paminėti ir tą, kad po

kiekviena kalbėtojo, savo ruožtu kalbėjo kun. Vaišnora atiduodamas kreditą "darbščiosioms moterėlėms", kurios moka rudyti ir į "spitunas" spaudyti ir dar kai ką padaryti, ir perstatė kalbėti Sutkaičiūke, kuri nieko gero nepapasakėjo šavo kalboje, nes visus prilyginimus ėmė iš angliškos literatūros, kad jai buvęs supras kada ji skaičiusi knygošė apie indijonų gyvenimą, kad jie pliki vaikšto ir niekuo nesirupina.

P. Dargio kalba

Sekantis kalbėjo visiems gerai žinomas veikėjas P. Dargis, apie kun. J. Misiaus tautišką veiklą, kuri nieko bendro neturi su religija pažymėdamas, kad be darbo ir pastangų negalima nieko geresnio nuveikti ir sukurti, kas buna gražu ir naudinka. Taipgi minėjo apie kun. J. Misiaus nuopelnus lietuviškoje literaturoje, kad jis išvertęs lietuvių kalbon keletą veikalų, kurie Lietuvoje buvo su didžiausiu pasisekimu sulošti.

Kalbėjo ir žinomas veikėjas advokatas Schultz apie "darbščiuųjų moterėlių" veiklą ir apie darbštų vadą kun. J. Misį, pasiremdamas savo profesija visokiais straipsniais, paimdamas straipsnį net iš dešimt Dievo prisakymų, apie artimo meilę, prie skanios vakarienės.

Pasirodė ir darbščiuųjų moterėlių vedėja Rumbauskienė, o galiau kalbėjo gerbijamas kun. J. Misius, užbaigdamas visų kalbėtojų kalbas ir mažindamas savo nuopelnus. Padėkojo visiems broliams ir seserims lietuviams už atsilankymą ir pagalbą jo veikloje. Tarp kito kun. J. Misius paminėjo, kad lietuvis lietuvių turi matyti savo brolių, nežiurint, kokių pažūrų ir kokių įsitikinimų mes būtume, dirbti lietuvišką darbą išvien. Priminė ir tą, kad vieni nuo kitų labai atitolstame, vien dėl atskirų partijų ir religinių įsitikinimų. Baigdamas savo kalbą pabrėžė: "Todėl aš manau, kad mes broliai lietuvių nenutolkime vieni nuo kitų, nežiurint kokių įsitikinimų ir partijų butumėm. Dirbkime visi išvien lietuvių bės ir savo tautos išlaikymui!"

—SvyRuonėlis

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue

Telefonas LAFAYETTE 0727

Dykai koplyčios visose Chicago dalyse

Klauskite mūsų Lietuvių radio programų šeštadienio vakarais 8 val. vakarais W. H. F. C. stoties (1420 K.)—Prancūzijos P. SALTIMIERAS.

Laidotuvių Direktorai

NARIAI

Chicagos,

Cicero

Lietuvių

Direktorių

Asociacijų

Ambulance Patarnavimas Dieną ir naktį.

TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ALBERT V. PETKUS

4704 So. Western Ave.

Phone Lafayette 8024

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 Lituania Avenue

LSS ŽINIOS

Tarptautinis darbininkų judėjimas

Šiemet sukanka lygiai 50 metų, kai buvo įsteigta Pirmosios Gegužės šventė. Kartu sukanka 50 metų ir nuo Antrojo Internacionalo įsteigimo.

Jį įsteigė įvairių šalių darbininkų organizacijų atstovai, suvažiavę Paryžiuje, pasaulio parodos proga, kuri buvo surengta paminėti Didžiosios Prancūzų Revoliucijos šimto metų sukaktuves. Kaip žinoma, ta revoliucija prasidėjo 1789 m., kai Paryžiaus žmonės sukilė prieš savo išnaudotojus ir sugriovė despotiškos Liudviko XVI valdžios tvirtovę Bastilę.

Tą garsų istorijos įvykį pažymėti buvo suruošta Francūzijos sostinėje 1889 metais didelė tarptautinė paroda, kurios pasiūlymą atvyko į Paryžių ir darbininkų veikėjai iš įvairių Europos šalių. Čia susitiko, jie sumanė pasikalbėti apie savo darbininkiškus reikalus, ir pasėkio buvo nutarta užmegsti pastovų ryšį tarpe skirtingų tautų darbininkų, kad jie galėtų dalintis patyrimu iš savo kovų dėl geresnio rytojaus ir, reikalingi esant, galėtų vieni kitiems padėti.

Taip gimė Antrasis Internationalas.

Pirmąjį Internacionalą, kuris vadinosi "Tarptautinė Darbininkų Asociacija", buvo įsteigta 1864 m. Ji suardė Francūzų-Prūsų karą (1870 m.) ir atkakli frakcijų kova tarpe K. Markso pasekėjų ir M. Bakunino pasekėjų. Rusų revoliucionierius Mykolas Bakuninas yra žinomas, kaip "anarchistas". Jisai ir jo pasekėjai sakė, kad jokios valdžios nereikia, nes valdžia, kokia ji būtų, visuomet pavergia darbininkus. Jie laikė Karolį Marką ir jo šalininkus "oportunistais", kurie, girdi, tik mulkina darbininkus, ragindami juos kovoti už savo teises "buržuazinėje" valstybėje.

Tarptautinės Darbininkų Asociacijos (International Workmen's Association — nuo to pareina vardas "Internacionalas") generalinė taryba buvo priversta Bakuniną ir jo vienminčius pašalinti, kuomet jie ėmė organizuoti Asociacijos skyriuose savo "guštas". Tokiu būdu įvyko Internacionalo skilimas, nuo kurio įsai taip susilpnėjo, kad jau nebegalėjo atsigręžti, — ypač, kad po Paryžiaus Komunos (1871 m.) žlugimo visoje Europoje kilo aštri reakcija prieš darbininkų judėjimą. Tarptautinė Darbininkų Asociacija pasidarė baubas valdžių ir kapitalistų akyse, nes ji išleido brošiūrą (K. Markso parašytą), bandydamą apginti Komunos darbus.

Asociacijos centras buvo perkeltas Amerikon į čia dar kurį laiką veikė, bet laipsniškai jo veikimas mažėjo ir, galų gale, pasiliovė visai. O bakunistų (anarchistų) organizacija Europoje gyvavo ilgai. Daugiausia pritarėjo ji rado lotyniškosiose šalyse — Italijoje, Ispanijoje, dalinai Šveicarijoje ir Francūzijoje. Bet tos šalys buvo atsilikusios ekonominiai, todėl ir bakunistų įtaka buvo nežymi Šiaur-Vakarinėje Europoje. Pastebėtina tačiau, kad anarchizmas išliko stiprus net iki šių dienų Ispanijoje.

Pakrikus Tarptautinei Darbininkų Asociacijai, darbininkų judėjimas pramoningose Europos šalyse buvo palikęs be organizacijos, kuri jungtų jį tarptautiniais ryšiais.

Tuos ryšius vėl sumezgė darbininkų judėjimo veikėjai 1889 m., įsteigdami Paryžiuje "Antrąjį Internacionalą". Ten pat jie nutarė įsteigti ir tarptautinę darbininkų šventę — kad vieną dieną metuose darbo žmonės visame pasaulyje demonstruotų savo solidarumą ir pasiryžimą kovoti dėl savo buvimo pagerinimo. Kaip bendras visų darbininkų tikslas, buvo iškelta reikalavimas aštuonių valandų darbo dienos.

Šitai šventei Paryžiaus suvažiavimas pasirinko gegužės mėn. 1 dieną.

Antrasis Internacionalas, įsteigtas prieš 50 metų, turėjo daug didesnę pasisekimą, negu pirmoji Tarptautinė Darbininkų Asociacija. Jisai, neilgai trukus, išaugo į didelę jėgą, nes kiekvienoje Vakarų Europos šalyje kūrėsi masinės darbininkų partijos, ir viena po kitos jos dėjosi prie Internacionalo.

Vienur tos partijos pasivadino "social-demokratų" partijomis, kitur — "socialistų" partijomis, dar kitur "darbo" partijomis, bet jos visos priėmė labai panašius programus, susidedančius iš tam tikrų bendrų principų ir eilės "artimiausių reikalavimų". Trumpai sakant, tie programai skelbė socializmą, kaip galutiną tikslą, ir skatino darbininkus kovoti, kol tas tikslas dar nėra pasiektas, už politines ir socialines reformas. Du vyriausieji tų darbininkų partijų siekimai buvo: Demokratija ir Socializmas.

Bakunino idėjos šitame judėjime jau buvo užmirštos. Tiesa, kildavo nemažai ginčų tarpe pačių socialistų įvairiais taktikos klausimais, bet principuose skirtumai tarp jų nebuvo dideli. Stiprėjant darbininkų partijoms, Antrasis Internacionalas darėsi tolyn vis įtakingesnis Europos politiniame gyvenime. Darbininkų atstovai buvo išrenkami į parlamentus. Valdžios buvo priverstos vis labiau ir labiau su jais skaitytis. Jau pirmame dešimtmetyje 20-jo amžiaus kai kuriose šalyse socialistai pasidarė stipriausia partija.

Kartu sparčiai ėjo darbininkų organizavimas į amatų bei profesijų sąjungas (unijas). Darbininkai išmoko sutartinai ginti savo reikalus taip politinėje, kaip ir ekonominėje dirvoje ir žingsnis po žingsnio iškojo trumpesnes darbo valandas, didesnę atlyginimą už darbą ir įvairius įstatymus, apsaugojančius darbininko teises ir užtikrinančius jos gerbuvį.

Šitą ramią evoliuciją pertraukė pasaulio karas. Baisioji 1914-18 m. m. skerdynė ir jos pasekos sudavė didelį smugį ir Antrajam Internacionalui.

Panašiai, kaip Francūzų-Prūsų karas ir Paryžiaus sukilimas (Komuna), taip ir dabar pasaulio karas ir Rusijos revoliucija išaukė Internacionalo skilimą. Anarchisto Bakunino rolė ši kartą pasižymėjo irgi rusas, Leninas-Uljanovas. Buvęs per ilgus metus social-demokratu, jisai staiga surado, kad demokratija tai — atgyvenęs savo laiką "buržuazijos išmislas", ir pradėjo kovoti už "proletariato diktatūrą", skelbdamas, kad diktatoriškomis priemonėmis galima kad ir dar taip ekonominiai atsilikusiame šalyje sukurti socializmą sistemą. Atsitiktinai susidėjusių aplinkybių

dėka, Leninui ir jo "komunistiškai" partijai pavyko pagrobti į savo rankas valdžią, ginkluota jėga nuvertus socialistinių partijų vyriausybę, kuri ėjo prie demokratinės respublikos įsteigimo. Vietoje demokratinės respublikos, Leninas su savo draugais įkūrė savo partijos diktatūrą, kurią jisai pavadino "proletariato diktatūra sovietų valdžios formoje".

Sovietai Rusijoje seniai jau yra panaikinti (paliko tik vardą), ir komunistų partijos diktatūra, po Lenino mirties, išsigimė į vieno asmens, diktatoriaus Stalino, diktatūrą, kuri sušaudė, "kaip pasituisius šunis", arba sugrudo į kalėjimą kuone visus buvusius Lenino bendradarbius. Bet ta despotiška valdžia dar vis vadina save "darbininkiška" ir stengiasi įtikinti kitų šalių darbininkus, kad Rusijoje jau gyvuoja "socializmas", — nors rusas darbininkas neturi jokių politinių eisių ir gauna daug mažesnę atlyginimą už darbą, negu darbininkai kapitalizmo šalyse.

Tačiau mums čia rūpi kita to rusiško "komunizmo" arba "bolševizmo" pusė: jo vaidmuo tarptautiniame darbininkų judėjime.

Kaip prieš 70 metų laiko Bakunino anarchizmas suskaldė pirmąją Tarptautinę Darbininkų Asociaciją, taip prieš 20 metų "Lenino komunizmas" suskaldė Antrąjį Internacionalą. Tuo abu kraštutiniai "revoliucingumo" judėjimai gimė ekonominiai ir politiniai atsilikusių gyvenimo sąlygose.

Pramoningose šalyse bolševizmas nebūtų turėjęs jokio pasisekimo, jeigu po karo Europos gyvenimas būtų atėjęs į normalias vėžes. Patyrimas įrodė, kad jisai randa palankią dirvą tik ekonominės krizės ir surištose sąlygose. Tose sąlygose tarpsta ir fašizmas.

Bet rusiškas komunizmas, palyginti su bakunizmu, turi dar tą pirmenybę, kad komunizmo skelbėjams pasisekė, kaip minėjome, įsigalėti stambioje valstybėje. Taigi savo tikslams — kovai prieš demokratiją ir "socialistinį judėjimą" — jisai galėjo per 20 metų vartoti milžiniškos rusų imperijos jėgas.

O visgi, nežiurint to, bolševizmui nepavyko sunaikinti demokratinio socializmo judėjimą. Antrasis Internacionalas, kad ir buvo suskaldytas, bet nepakriko. Po pasaulio karo jisai persiorganizavo ir dabar vadinas "Socialistiniu Darbininkų Internacionalu". Jo skyriai daugelyje šalių yra stipresni, negu buvo Antrojo Internacionalo partijos. Visoje eilėje valstybių socialistai jau dalyvauja valdžioje arba net stovi valdžios priešakyje. Tuo tarpu bolševikų Kominternas Vakarų Europoje, išimant vieną šalį, masiniame darbininkų judėjime jokios reikšmės nebenturi. Patys komunizmo vadai buvo priversti pripažinti savo idėjinį pralaimėjimą kovoję su demokratiniu socializmu, nes dabar jau ir jie šaukia darbininkus "ginti demokratiją", kurią Leninas prieš 20 metų buvo apšaukęs "atgyvenusia" ir "supuvusia".

Pavojingis demokratijai ir socializmui šiandien yra fašizmas, kuriam, reikia pasakyti, pramynė kelią komunistai. Jisai pasiskolino nuo bolševikų propagandos metodus, bet jisai skėmingai, negu Rusijos diktatūra, vartoja savo tikslams militarizmo priemones. Fašizmo agresingumas visą laiką ardo pasaulio taiką.

Nuosakiai kovoti prieš fašizmą gali tikėti stiprus darbininkų judėjimas, kuris vadovaujasi demokratinio socializmo principais. Todėl tarptautinio socializmo uždaviniai šiandien yra svarbesni, negu buvo kada nors.

L. S. S. ŽINIOS

Kadangi Lietuvių Socialistų Sąjungos kuopos pastaruoju laiku ėmė gyviau veikti, tai daugelis draugų, ypatinčiai Centralinės kuopos nariai Chicagoje išreiškė norą, kad "Naujienuose" būtų įvestas skyrius, pašvestas socialistinio judėjimo ir LSS organizacijos reikalams.

Šis skyrius—L.S.S. ŽINIOS — bus dedamas dienraščioje tuo tarpu kas antra savaitė, pirmadieniais. Jį vesti sutiko drg. V. Poška, ir nuolatos jame bendradarbiauti pasižadėjo drg. J. Lapaitis. Yra kviečiami ir kiti draugai rašyti.

—REDAKCIJA

Praeitį Prisiminus

Hitleris grumoją Europai ir kitiems kontinentams. Hitleris ir Mussolinis. Per paskutinius dvylika mėnesių, nuo pereitų metų Gegužės Pirmos, Hitleris sudraskė Čeko-Slovakiją ir atėmė lietuviams Klaipeidą. Mussolinis pagrobė Albaniją, ir abu, Hitleris ir Mussolinis, padėjo pasmaugti Ispanijos respubliką.

Šiandien Hitleris grumoją Lenkijai. Nerami dėl savo likimo Lietuva, nerami Latvija ir net Estija. Neramios Balkanų valstybės ir kitos šalys.

Tai yra diktatorių įsigalėjimo paseka.

Kai teisėtąją Lietuvos valdžią nuvertė smurtininkai, tai ir Amerikos lietuvių tam tikri sluoksniai netvėrė džiaugsmu. Plepalų seimas, sakė jie, panaikintas. Lietuva gavusi tvirtą valdžią.

Taip, Lietuva susilaukė diktatūros.

Kai Hitleris paėmė Vokietijos valdžios vairą, tie patys lietuviai džiaugėsi jo laimėjimu, nes ir jis panaikino "plepalų seimą".

Ir Vokietija susilaukė diktatūros.

Bet šiandien Hitleris gąsdina ir pačius lietuvių diktatūros garbintojus.

Diktatūros nepripažįsta teisių savo žmonėms, jos nepripažįsta teisių kitoms valstybėms. Jose dominuoja gaivalai, kurie garbina žiauria, brutalią jėgą. Ir juo stipresni diktatoriai, tuo arčiau jie spaudžia silpnesnius kaimynus.

Šiandien diktatūrų garbintojai galėtų pasidžiaugti jų išdavomis — jeigu jos nebūtų taip tragingos.

Keletas Skaitlinių Vertų Dėmesio

1929 metai skaitomi kaip Amerikos gerbuvio metai. Depresija prasidėjo su biržos krachu spalio mėnesį, bet jos skaudumo tais metais nejausta.

Visos šalies pajamos (national income) 1929 metais siekė 80 bilionų dolerių. Brookings Institution, konservatyvi šalies įstaiga, sako, kad J. Valstijų pramonės ir darbo pajėgos lengvai galėjusios tais metais pasiekti \$100,000,000,000 ir net daugiau. Pajėgų gaminti Amerika turėjo, bet pilnai jų nesu-vartojo.

Columbia Universiteto Komisija Ekonominiam šalies Atstatymui, į kurią įėjo kai kurie žymiausi šalies ekonomistai, sako, kad planingai sutvarkius pramonės inventorijų ir darbo pajėgas nacionalios šalies pajamos buvo galima iškelti nuo 80 ir 90 nuošimčių. Būt jos nebuvo planingai sutvarkytos ir šalies pajamos sakytais metais siekė tik 80 bilionų dolerių. Visgi tie metai buvo gerbuvio metai.

Nacionalis Tyrinėjimas Gali mos Gamybos Pajėgos paruošė pranešimą, kuris sako, kad 1929 metais J. Valstijų paja-

Iš Darbo Lauko

Amerikos darbininkų judėjimas niekuomet unijoje neturėjo tiek narių, kiek turi jų dabar. J. Valstijų unijos šiandien priskaito 8,000,000 narių. Bendrai unijos po smarkių organizacinių vajų 1937 metais išlaikė savo narių skaičių. Tai džiūgus faktas.

Tačiau judėjimui gresia pavojai.

Pirmiausia tai samdytojų pasimojimai panaikinti Darbo Santykių Aktą, kuris suteikia darbininkams teisę organizuotis ir draudžia samdytojams trukdyti darbininkų organizavimąsi.

Suprantama, samdytojai viešai nesako, kad jie nori Darbo Aktą panaikinti. Jie sakosi nori tik pataisyti jį. Pasak jų, Aktas esąs vienpusiškas, jis tik darbininkų interesus rūpinasi.

"Sure" vienpusišką — atsakė samdytojams Darbo Akto autorius, senatorius Wagner. — Jis išleistas darbininkų teisėms pramonėje apsaugoti. Bet taip jau vienpusišką yra įstatymas vaikų darbiui apsaugoti ir Socialio Užtikrinimo (Social Security) įstatymas, žadas pensijų darbininkams senatvėje, ir tai kurie kiti.

Samdytojų pastangos prieš Darbo Santykių Aktą šiandien sukoncentruotos J. Valstijų kongrese. Tačiau atakuoja Aktą ir kitose srityse. Pavyzdžiui, Fordas ruošia bylą teismuose. Jis argumentuoja, kad Darbo Santykių Aktas, neleidamas jam atkalbinti darbininkus nuo organizacijos, paneigia žodžio laisvę, kurią jam garantuoja konstitucija.

SKIRTUMAI DEL WAGNERIO AKTO A. D. FEDERACIJOS

Senatorius Walsh, Amerikos Darbo Federacijos vardu, įteikė kongresui bily, kuris taiko pakeisti Darbo Santykių Aktą. Pranešimai sako, kad pačių stambiųjų Federacijų šulų nuomonės dėl reikalaujamų pakeitimų skiriasi. Daniel Tobin, tilmsteris unijos prezidentas; George Harrison, geležinkelių klerkų prezidentas, ir Arthur Wharton, mašinistų unijos prezidentas, esą priešingi reikalaujamiems pakeitimams. Jiems dar pritaria Dan Tracy, elektrikų unijos viršininkas.

Griežčiausia reikalauja pakeitimų Matthew Woll, graviruotojų unijos prezidentas; William Hutcheson, žinomas atžagareivis, daildyzių unijos prezidentas, ir Thomas Rickert, drabužių (daugiausia darbinų) siuvėjų unijos prezidentas. Šitai grupei priklauso taipgi Wm. Green, A. D. F. prezidentas.

REAKCIJA KELIA GALVĄ

Oregon valstijoje prieš kurį laiką tapo išleistas įstatymas, kurs faktinai atima darbininkams jų galingiausią ginklą pramonės kovose — teisę streikuoti. Panašūs įstatymų projektai yra įteikti Michigane ir Minnesotoje. Ne daug kiti skiriasi bilius streikams suvar-

mas (national income) galima buvo lengvai iškelti iki 135 bilionų dolerių, nes netruko nė inventorius, nė darbo jėgų. Reikiama, buvo galima kuone padvigubinti šalies pajamas.

Tuo tarpu 1937 metais J. Valstijų nacionalios pajamos siekė tik 62 bilionus dolerių; 1938 metais jos siekė 65 bilionus, o šiemet, tikimasi, pasieks 67 bilionus dolerių. Bet, kita vertus, šalis turi kas metai daugiau kaip po dešimtį milijonų bedarbių. Ir galų gale tie bedarbiai ne tik patys nedirba. Tenka juos užlaikyti tiems, kurie dirba.

Sveikas protas negali gerėtis šitokia mūsų gyvenimo tikrove.

—Jonas

žyti įteiktas Illinois legislaturai. Tokios pat rūšies bily priėmė Wisconsin legislatura.

Politikieriai paprastai gan gerai nusivokia apie gyventojų nuotaiką. Ir tas faktas, kad jie ir vienur ir kitur ruošia žalinę darbininkams įstatymų projektus, liudija, jog jie randa vis stipresnio jiems pritarimo.

TEISMAI SUKROTO DARBININKUS BAUSTI

Kalifornijoje neseniai teismas išnešė sprendimą, kad uždarytos šapos kontraktas esąs nelegalus. Uždaryta šapa skaitoma tokia įmonė, kurioj darbininkų ir samdytojų sutartis leidžia tik unijistams dirbti.

Fansteel kompanijos darbininkams už sėdėjimo streiką paskirtos kalėjimo bausmės.

Philadelphijoje teismo sprendimas įsakė, kad darbininkų unija sumokėtų Apex kompanijai daugiau nei 700,000 dolerių. Kompanijos yra išskėlusios kelečių kitų bylą, kurios reikalauja iš unijų didelių pinigų už padarytus streikų joms nuostolius. Reiškama baimės, kad ir šitose bylose teismai parodys norą išpildyti kompanijų reikalavimus.

Bendrai samdytojų vajus prieš unijas, teismo priemone, atrodo stiprėjęs.

Lietuvių Socialistų Veikla

Praeitį penktadienį Naujienu name įvyko Lietuvių Socialistų Sąjungos Centralinės kuopos susirinkimas. Išklau-syta valdybos ir įvairių komisijų raportai. Šiame susirinkime į kuopą grįžo pora narių, kurie dėl nuovargio ar kitų priežasčių kuopos veikime aktyviai per kurį laiką neveikdavę.

Mitingui pasibaigus, buvo diskusijos. Diskusuota klausimas, ar lietuviai socialistai privalo remti Lietuvos Ginklų Fondą? Kai kurie draugai nurodinėjo, kad Lietuva yra maža valstybė, su kitomis valstybėmis kariauti ji negali, todėl ir Ginklų Fondas esąs neremtinas ir nereikalingas. Kiti nariai tačiau nurodinėjo, kad Lietuva kitų valstybių užpulti ir apiplėšti nemananti, o apsigynimo karui socialistai neprivalo priešintis. Jeigu Lietuvos piliečiai yra pasiryžę ginti savo laisvę ir turtą nuo Hitlerio puolimo, tai lietuviai socialistai tas Lietuvos žmonių pastangas neturi paneigti.

Nors diskusijoms pasibaigus balsavimo nebuvo, bet išrodo, jog laimėjo ta mintis, kad atvirai ir neremdami Ginklų Fondo lietuviai socialistai to fondo veiklai nesipriešins.

Diskusijoms buvo iškeltas ir kitas klausimas, butent, Klai-pėdos tremtinių rėmimas. Šiam klausime priešingų minčių nesirado: visi sutiko, kad Klai-pėdos tremtinius reikia rėmti ir šelpti. Šiame darbe lietuviai socialistai patys dalyvauja ir kitų organizacijų veiklą rema.

STANDARD CLUB
Sveiki Degtinė—100 Proof
BOTTLED IN BOND
Nėra Geresnės Degtinės už Tokią kainą
TIK \$1.00 PT. \$1.60
4/5 Kvortos
Reikalaukit SAVO APYLINKES TAVERNOJ 15c DRINKSAS
MUTUAL LIQUOR COMPANY
Distributoriai
4707 S. HALSTED STREET
Phone Boulevard 0014

COAL
EGG \$6.00
NUT \$6.00
BIC LUMP \$6.00
MINE RUN \$5.75
SCREENINGS \$5.00
PIRKIT DABAR! — ŠAUKITE
DIENĄ IR NAKTĮ. Pristatymas
Mieste ir Priemiesčiuose.
Tel. ARDMORE 6975

Reservas
Turtas—virš \$3,100,000.00
—virs \$225,000.00
4192 S. ARCHER AVENUE
(North East Corner Archer and Sacramento Ave.)
Phone LAFAYETTE 0461
United States Government priežiūroje ir kiekvienai ypatai pinigai ardrausti iki \$5,000.00
Išmokėtom už padėtus pinigų **4%**
Duodam Paskolas ant 1-mų Morigių
Safety Deposit Dežutes Galima Pasirenduoti
Ofiso Valandos: nuo 9 ryto iki 5 vak. Seredom nuo 9 iki 12 dienų. Subatom nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro.
STANDARD FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION of CHICAGO
JUSTIN MACKIEWICH
President
HELEN KUCHINSKAS, Sec.

Sophie Barcus
RYTINĖ RADIO VALANDA
iš Stoties
W. G. E. S.
Kasdien nuo 8:30 v. ryte iki 9:15 v.
Išgirsit vėliausias žinias, muziką ir kitus idomius pranešimus

Taisykite Savo Namus Pakol Viskas Atpigę
Jeigu neturi pinigų, kreipkis į Naujienu spulką.—gausi paskolą ant ilgų metų.
1739 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

INSURANCE (APDRAUDA)
• PILNA APDRAUDA AUTOMOBILIAMS.
• APDRAUDA NAMŲ NUO UGNIES.
• APDRAUDA RAKANDŲ.
• APDRAUDA NUO VAGIŲ.
• APDRAUDA LANGŲ.
• TAVERNŲ ir namų savininkų, kurioje randasi ta-vernai nuo Public Liabilities.
NAUJIENU
Raštinėje per A. RYPKEVICIŲ
1739 S. Halsted St.
Raštinė atdara kas vakaras iki 8 val. Sekmadienais nuo 9 ryto iki 1 val. po pietų.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500.

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Naujienuos eina kasdien, išskiriant
sekmadienius. Leidžia Naujienuos
Bendrovė, 1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kainos:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Vienam mėnesiui	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje per išnešiotojus:	
Viena kopija	3c
Savaitėi	18c
Mėnesiui	75c

Suvienuose Valstijose, ne Chicagoje, paštu:	
(Atpiginta)	
Metams	\$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	1.00
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvoje ir kitur užsieniuose	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Amerika laimingesnė

Po pasaulio karo, kai Europa buvo nusigynusi ir paskendusi skurde, amerikiečiai labai didžiūdavo savo šalim ir kalbėdavo apie "senąjį pasaulį" su pasigailėjimu arba net su panieka. Tą amerikonišką pasiputimą galima buvo pastebėti, ypatinai keliaujant laivu per Atlantiką: amerikoniški keliauninkai žiūrėdavo iš aukšto į pasažierius europiečius (išimant, žinoma, turtinguosius), lyg į kokius žemesnės rūšies žmones.

Užėjus didžiajai depresijai, Amerikos žmonių nuomonė apie save ir apie kitas tautas pasikeitė. Jie pamatė, kad ir šis kraštas turi stambių ydų ir sunkių, neišspręstų problemų. Bet dabar, kai Europoje įsigalėjo fašizmas ir nacizmas ir nuolatos iš tenai ateina žinios apie smurto žygius prieš žmones ir tautas, tai amerikiečiai vėl pradėjo jaustis, kad ši šalis yra geriausia pasaulyje.

Šitą sentimentą išreiškė neseniai pargrįžęs iš Europos geležinkelio konduktorių draugijos prezidentas, James A. Phillips, kuris buvo atsilankęs kartu su Amerikos darbininkų delegacija Genevoje, Šveicarijoje. Jisai sako, kad, nežiurint visų ekonominių keblumų, su kuriais Amerikos žmonės reikia šiandien grumtis, vienas akies užmetimas į tai, kas dedasi Europoje, turi kiekvienam amerikiečiui atimti norą kada nors tarti blogą žodį apie savo kraštą, nes —

"Kas Amerikoje blogiausia yra rojus, palyginti su tuo, kas yra geriausia anojė pusėje Atlantiko."

Tai, žinoma, persudyta. Anaipol ne viskas yra rojus Amerikoje, ir toli gražu ne viskas yra pekla Europoje. Daug gero yra sukūrę žmonės ir Senamajame Pasaulyje, ir kai ką galėtų dar su didele nauda sau pasiskolinti iš jų Amerika.

Didžiausia Europos žmonių nelaimė šiandien tai — netikrumas, kuriame jie diena iš dienos gyvena. Tą netikrumą Europai užtraukė banditizmas politikoje, kuris sugriovė teisėtumo pagrindus žmonių ir tautų santykiuose.

Amerikos Jungtinės Valstijos nuo to kol kas dar yra apsaugotos.

Po pasaulio karo ir čia buvo bepradedanti plisti banditizmo dvasia tam tikruose sluoksniuose. Buvo kai kur privisę ku-kluksų, prohibicija pagimdė gengsterius... Bet ta epidemija apsislojo. Amerika buvo laiminga, kad negrėsė pavojus jos saugumui iš oro. Todėl ji galėjo apsiminti viduje.

Bet jeigu Amerika įsiveltų į tuos konfliktus, kurie šiandien ardo Europos taiką, tai netrukus ir čia prasi-dėtų veiniava.

APŽVALGA

JOKIO BĖGIMO NĖRA

Kadangi L.S.S. Pildomas Komitetas nutarė, kad Amerikos Lietuvių Kongresas privalo būti likviduotas, tai vienas tautininkų laikraštis rašo:

"...tai reiškia, kad socialistai pagaliau nutarė pabėgti iš bendro fronto su komunistais."

Jokio "bėgimo" čia nėra. Bet yra siuloma likviduoti organizaciją, kuri buvo įsteigta specialiam reikalui, kadangi tas reikalas praėjo.

A. L. Kongreso tikslas buvo darbuotis, kad būtų atsteigta demokratinė santvarka Lietuvoje. Priežastys, kurios vertė socialistus šitam tikslui susitarti su komunistais, buvo ta, kad kitos mūsų srovės Lietuvos demokratijos nerėmė, — tuo tarpu kai Lietuvoje žmonių judėjimas buvo žiauriai slopinamas (ukininkų šaudymai, pirtijų uždarymas, spaudos pažeboji-

mas). Mūsų dešiniuosiose srovėse ne tikai nebuvo jokio veikimo Lietuvos demokratijos paramai per paskutinius kelis metus, bet jų vadai lenktyniavo vieni su kitais, stengdamiesi gauti kaip galint daugiau medalių iš Smetonos!

Tokiose apylostose A.L. Kongresas buvo per trejus metus vienintelė visuomeninė organizacija, kuri viešai reiškė Lietuvos liaudies ir jos išeivijos demokratinius troškimus, rinko aukas politiniams kaliniams Lietuvoje ir nedavė užmigti mūsų visuomenės sąžinei.

Bet dabar sąlygos Lietuvoje pasikeitė. Susidarė valdžia, kurioje demokratinių srovių atstovai jau turi sprendžiamą balsą. Mūsų pagalba toms srovėms šiandien yra mažiau reikalinga. O bendruose Lietuvos reikimuose klausimuose nėra prasmės socialistams susiristi su kokia nors tikta viena partija.

Tokių būdu logiškai išeina,

kad A. L. Kongresas savo darbą atliko.

Jeigu komunistai norės logiškai galvoti, tai ir jie šitą faktą pripažins, ir dalykas bus kulturingu būdu užbaigtas. Bet jeigu jie užsispirs "kovoti", tai bus šiek tiek bereikalingas triukšmas, o rezultatas bus vistiek tas pats.

EUROPA IR AMERIKA

J. Januškis "Nauj. Gdynėje" rašo, kad Ispanijos respublika žuvo ne dėl ginklų trūkumo, kaip skelbia "komunistų paleista legenda". Ginklų, nežiurint "nesikišimo politikos", esmėlika turėjusi daug, bet žmonės nebenorėję kariauti.

"Pasitraukusi į Francuziją katalonų armija", sako jisai, "atsigabeno čia labai daug ginklų, apie 250 orlaivių ir kitų modernių ginklų."

Mūsų skaitytojai pamena, kad tas faktas buvo nurodytas jau ir "Naujienose".

J. Januškis bando šituo faktu lyg ir pateisinti "nesikišimo politiką", kurią rėmė Francuzijos "liaudies fronto" valdžia, su L. Blum'u priešakyje, — nors ta politika buvusi priimta iš bėdos, tikriaus pasakius, iš baimės. Atvira intervencija į Ispanijos karą, rašo jisai, būtų reiškus "karo riziką". Francuzija, bijodama tos karo rizikos, nutarė į Ispanijos karą atvirai nesikišti.

Savo straipsnyje J. Januškis ne tik nepagiria tų, kurie, bijodami karo rizikos, nusileidžia fašistams, bet juos aštriai smerkia, nes "nuolaidų politika stiprina fašizmą ir daro jį kaskart labiau besotišku, o galų gale vis vien prives prie karo".

Gera. Bet jeigu taip, tai ir tą "nesikišimo politiką" nereikėtų teisingai. O J. Januškis netik suranda jai įvairių "sušvelninančių apytovų". Europoje (Anglija nebūtų rėmusi Francuzijos; Vokietija būtųėjusi su Italija prieš francuzus); jisai apkaltina dar ir Ameriką. Girdi,—

"Amerikos pacifizmas ir nenoras 'nudegti nagus' (jau seniai nudegė! — "N." Red.) yra viena priežastis, kodėl Francija ir Anglija labai atsargiai elgiasi su fašizmu.... Bet kalbant apie Ameriką, negalima užmiršti jos vaidmens fašizmo įsigalėjime. Neutralumo aktas. Johnsono įstatymas, taisymsi tarp "izolacijų" ir liežuvinės "pagelbos" buvo tokie pat fašizmo stiprinimo veiksniai, kaip ir Europos "demokratijų svyravimai, bailūs dangstymasis siauru egoizmu ir panašūs reiškiniai."

Ne. Čia rašytojas jau painioja dalykus. Nors Amerikos užsienio politiką mums teko daug kartų kritikuoti, bet verstai jai tiek daug kaltės dėl fašizmo įsigalėjimo Europoje, kiek tai daro J. Januškis, yra neteisinga.

Amerika visai nekalta, kad Francuzija ir Anglija leido Hitleriui remilitarizuoti Pareinę ir atsteigti visuotiną karo prievolę. Amerika nepadėjo Mussoliniui užkariauti Abyssiniją, bet jam padėjo Anglija ir Francuzija (Laval'io-Hoare'o "samokslas")! Ir, sabotazuodamos Tautų Sąjungos paskelbtą sankcijų vykdymą. Taip pat ne Amerikos reikalas buvo ginti Austrijos nepriklausomybę nuo Mussolinio, o paskui nuo Hitlerio; bet tai buvo didžiųjų Europos valstybių reikalas, o jos nedarė nieko.

Dar būtų galima priminti japonų įsiveržimą Kinijon, prieš kurį griežtai užprotestavo Washingtonas, bet jo protesto neparemiė nei Anglija, nei Francuzija.

Taip laipsniškai fašistams ir jų talkininkams vis labiau augo ragai — ligi priešo prie to,

Kai Lietuvos žmonių veiduose šypsena dinga

(Mūsų specialaus korespondento Lietuvoje)

Ar matei žmones verkiant? — Taip! — trumpai atsakė senutė.

— Tai jau ne prieš gerą, — sako senis ir jo veidas, vago-tas veidas bala. Senutė žvilgtelėjus į senį taria:

— Žinai, nei aš mažiau to pajurio, nei tenais buvau, bet širdij taip skauda lyg bučiau ką brangaus praradus.

Tuos žodžius senutė tarus rankovė šluosto veidus, o per jos raukšlėtą veidą viena po kitai byra gintarinės ašaros.

Senis nusisuka ir jo akys pavandenėja.

— Sudie, — taria senutė ir maisto produktais nešina traukia savaus keliais.

— o — Šai sveikinas su tavim žymus veikėjas, jo veidas rimtas lyg iš akmens nukaltas. Bet akys nuvargę, nemiegos pėdsakai pastebiami.

— Kas ar nesveikauja, — teiraujiesi tu.

— Ką čia kalbėti, kam dabar rupi sveikata! Išties naktį nemiegojau ir dabar kaip nesavas vaikščioju!

— Tai sveikata negalioja? — Sveikata! Suprask šitoks skausmas, juk žinaš, kas atsitiko, juk žinai, kas šiandien mūsų Klaipėdoje sėdi. — Jis mostelėja ranka ir skuba paslėpti akis, o jose lyg dvi pupos jau ašaros styri.

— Sudie, — taria ir skubi toliau, skubi, nes ir pats savo akis tvarkai, lyg būtų dumų jos atsiradę.

— o — Dar jaunas energingas vyras autobusu važiuoja. Ryžtingas, kalbus, judrus.

— Gerai, gerai, kad pašaukė mane į kariuomenę! — kalba jisai. Reikia pasaulis padegti! Lai Lietuva pirmoji sukuria tą pasaulio gaisrą, visviena jisai anksčiau ar vėliau išties, karas neišvengiamas. Griuvėsiuose, toje gaisravietėje sukursime naują gyvenimą. Visokie parazitai dabar mums ant sprando landžioja! Gana! Galas jiems!

— Tai ką, į kariuomenę pašaukė, — kažkas jo teiraujasi? — Jo, eisiu vokiečius iš mūsų pajurio išgrusti!

— Šitaip, tai kariauti ruošiesi? — Jo, dabar jau metas. Suprask, Klaipėda jau ne mūsų, ir taręs tuos žodžius jo veidas nukaista ir tyliai taria.

— Klaipėda... — nutyla, užverčia galvą ir jo akys ašarose pasriuva.

— Juk man tai kas, — kiek patylėjęs ir susivaldęs kalba toliau jisai. — Aš tenais nebuvau, bet, suprask, jura! O pagaliau kam jie, tie vokiečiai tyčiojasi iš mūsų! — Kalba nutruksta.

— o — — Ui, mane pašaukė, ui, mane pašaukė, — kartojta autobuse nervingas žydėlis.

— Joseli, nurimk, — sako jam jo žmona, o šalimai kelečių metų vaikas ašaroja.

— Kas tave pašaukė, kur tave pašaukė? — klausia vienas iš važiuojančių.

— Ui, paslaptis, aš negaliu sakyti, aš eisiu, jei pašaukė, tai eisiu...

— Eisi, tai kur eisi? — Aš eisiu kariauti! — tvirtai atsako jisai.

— O ar nebijai? — Ką? Vokiečių mušti aš turiu bijoti, ui, aš jam duosiu! — ir jisai ryžtingai gnaužia kumštis.

— Ui, ko bijoti? — lyg sau galvodamas jisai kalba. Mirti visviena reikės, o vokiečių mušti, ui, kaip aš jam mušiu...

— Tik štai veikas verkia,

— Taip! — trumpai atsakė senutė.

— Tai jau ne prieš gerą, — sako senis ir jo veidas, vago-tas veidas bala. Senutė žvilgtelėjus į senį taria:

— Žinai, nei aš mažiau to pajurio, nei tenais buvau, bet širdij taip skauda lyg bučiau ką brangaus praradus.

Tuos žodžius senutė tarus rankovė šluosto veidus, o per jos raukšlėtą veidą viena po kitai byra gintarinės ašaros.

Senis nusisuka ir jo akys pavandenėja.

— Sudie, — taria senutė ir maisto produktais nešina traukia savaus keliais.

— o — Šai sveikinas su tavim žymus veikėjas, jo veidas rimtas lyg iš akmens nukaltas. Bet akys nuvargę, nemiegos pėdsakai pastebiami.

— Kas ar nesveikauja, — teiraujiesi tu.

— Ką čia kalbėti, kam dabar rupi sveikata! Išties naktį nemiegojau ir dabar kaip nesavas vaikščioju!

— Tai sveikata negalioja? — Sveikata! Suprask šitoks skausmas, juk žinaš, kas atsitiko, juk žinai, kas šiandien mūsų Klaipėdoje sėdi. — Jis mostelėja ranka ir skuba paslėpti akis, o jose lyg dvi pupos jau ašaros styri.

— Sudie, — taria ir skubi toliau, skubi, nes ir pats savo akis tvarkai, lyg būtų dumų jos atsiradę.

— o — Dar jaunas energingas vyras autobusu važiuoja. Ryžtingas, kalbus, judrus.

— Gerai, gerai, kad pašaukė mane į kariuomenę! — kalba jisai. Reikia pasaulis padegti! Lai Lietuva pirmoji sukuria tą pasaulio gaisrą, visviena jisai anksčiau ar vėliau išties, karas neišvengiamas. Griuvėsiuose, toje gaisravietėje sukursime naują gyvenimą. Visokie parazitai dabar mums ant sprando landžioja! Gana! Galas jiems!

— Tai ką, į kariuomenę pašaukė, — kažkas jo teiraujasi? — Jo, eisiu vokiečius iš mūsų pajurio išgrusti!

— Šitaip, tai kariauti ruošiesi? — Jo, dabar jau metas. Suprask, Klaipėda jau ne mūsų, ir taręs tuos žodžius jo veidas nukaista ir tyliai taria.

— Klaipėda... — nutyla, užverčia galvą ir jo akys ašarose pasriuva.

— Juk man tai kas, — kiek patylėjęs ir susivaldęs kalba toliau jisai. — Aš tenais nebuvau, bet, suprask, jura! O pagaliau kam jie, tie vokiečiai tyčiojasi iš mūsų! — Kalba nutruksta.

— o — — Ui, mane pašaukė, ui, mane pašaukė, — kartojta autobuse nervingas žydėlis.

— Joseli, nurimk, — sako jam jo žmona, o šalimai kelečių metų vaikas ašaroja.

— Kas tave pašaukė, kur tave pašaukė? — klausia vienas iš važiuojančių.

— Ui, paslaptis, aš negaliu sakyti, aš eisiu, jei pašaukė, tai eisiu...

— Eisi, tai kur eisi? — Aš eisiu kariauti! — tvirtai atsako jisai.

— O ar nebijai? — Ką? Vokiečių mušti aš turiu bijoti, ui, aš jam duosiu! — ir jisai ryžtingai gnaužia kumštis.

— Ui, ko bijoti? — lyg sau galvodamas jisai kalba. Mirti visviena reikės, o vokiečių mušti, ui, kaip aš jam mušiu...

— Tik štai veikas verkia,

žmona nerimauja, — nu, ir man gaila juodu palikti. — Jis nutyla ir jo akys rausta ir dvi, vos žiurimos brilianto ašaros akyse pasirodo.

— Ui, tas vokiečiai tiek tyčiojasi iš mūsų, jam turi būti gaila! Klaipėda nebus jo, meime mones, nebus jojo!

— o — Moksleivis, dar jaunutis moksleivis, skaito laikraštį ir šluosto ašaras.

— Tai ko čia raudi, klausia jo motina?

— Mama, mama, jau Klaipėda ne mūsų, man taip gaila!

— Tylėk, mažuti, ką gi dabar padarysi, kada nors vėl atsiimsim!

Ir motina, tarus tuos žodžius, skuba vieną savo sunų palikti, juk nesmagu savo sunui ir savas ašaras parodyti.

— Palauk, mama, kur eini, man liudna vienam!

— o — Tylu visame name, tik radijo girdėti garsai, daroma pranešimas, kaip buvo Klaipėda užimta.

Visa šeima klausio to pranešimo ir kas sau nusigręžęs šluosto ašaras, o jos byra nesuvaldomai, nesustabdomai ir elektros šviesoje atrodo, kad iš akių byra pajurio smulkūs gintaro gabalėliai...

— o — — Sudie, — taria savo žmonai karys, — ar pasimatysime, nežinau, šią naktį išvykstu...

— Kas žino? — Ir žmona ašarotas akis paslepia į vyro milinę.

— Sudie, — sako paskutinį kartą vyriškis ir išėjęs iš šeimos židinio gatvėje nosinėle nusivalo akis.

— o — Dirbtuvėje meta darbą darbininkas. Jisai gavo pakvietimą skubiai išvykti į savo dalį.

— O praeikimas! Kad prasmegtų tie visi fašistai, kad jie galą gautų! Nespėjau apsigyventi ir štai tau naujiena, jau prusokas Klaipėdoje. Tai tikras tarakonas, prieš savo galą visur lenda... Tai ne prieš gerą...

— Ką pasakyti žmonai, — klausia jo draugai, ar eisi atsi-sveikinti?

— Nenoriu jos ašarų matyti, pranešk, kad skubiai turėjau išvykti.

Jis skubiai plauna drebančias rankas, skubiai pasirodo ir atsisveikina su draugais.

— Sudie, vyrai! Žinote, čia krutinėje vis dėlto neramu, lyg kirminas graužia. O kad jam galas ir tos ašaros, tai jau visai ne vietoje...

Jos byra lyg deimantai ant žemės, nukrinta ir sudušta, dingsta...

— Dėl Klaipėdos verta pakariauti, — taręs tuos žodžius išspruksta pro duris.

— o — Klausyk, nesitūciok iš tų ašarų. Jos visos vietoje!

Jos didžio skausmo, ar sielvarto išspausos. Jos brangios, jos brangios ne todėl, kad briliantais atrodo, ne todėl, kad šviesoje jos gintaro gabalėliais byra, bet todėl, kad jos širdies gėlmės gimė!

O svetima širdies gėlmė tau paslaptis!

Žinok, kad kartais gyvenime buvo tokios ašaros, kad tik galima nurodyti, pasakyti, kad jos byra...

Suprask, kad ne visuomet ašaros yra silpnybės ženklas. Jos byra kartais, kai žmogus yra paniekintas. Jos byra kartais, kai žmogus ko nors jam artimiausio netenka. Jos kartais nesuvaldomai byra žemėn, kai žmogus neviltingai padėtyje atsiduria. Žinok, kad ašaros kartais ryžtingumą sukelia.

Jei verkei kada nors, jei širdyje ašarojai ir kito ašaras supratai, atjausi! Nesitūciok, tai lietuvių tautos ašaros, tavo genčių žmonių ašaros pajurio aukurai išlietos.

Bet ir tai žinok, kad kartais

žmonės verkia didžio džiaugsmo pagauti! Tikėk, kad tavo tauta mokės verkti ir didžio džiaugsmo pagauti. Tikėk, kad tavo broliai turės dar ir didžias džiaugsmo valandas!

Jei moki verkti, artimą su-prasi.

Jei ašarą kada nors liejai, tai širdį turi. Nesitūciok iš tų ašarų, kurios dabar Lietuvoje iš žmonių akių išlašėjo! Klausyk, jos visos buvo vietoje!

Žinok, kad Lietuvos žmonės tada taip atrodė, kai jų veiduose šypsena dinga, kai Klaipėdos krašto žemes vokiečių žandarai trempė...

Bet skaudžiai klysi, jei manysi, kad Lietuvos žmonių tarpe pasiryžėlių nėra! O skaudžiai klysi, jei tas ašaras silpnybės ženklą paskaitysi.

Žinok, kartais ir mažas kupstas didelį vežimą verčia!

Ir maža tauta turi lygiai tokią pat teisę gyventi, kaip ir didelė tauta! Ir maža tauta turi teisę kultūros vertybes kurti, kaip ir didelė tauta! Kas iš savo tautos tyčiojasi, tas pats iš savęs tyčiojasi.

Vistaspats.

KORESPONDENCIJOS

Newark, N. J.

Jis jau mirė!

A. A. Martynas J. Ališauskas, Amerikos Katalikų Bažnyčios žymus jaunuolis, baigęs aukštąją mokyklą, širdies liga mirė 1939 m. bal. 3-čią dieną. Jis buvo gimęs Amerikoje, 1915 m. liepos 15 dieną.

Dabar jo liudi jo tėveliai: Ieva ir Juozas; liudi jo broliai ir sesutė: Juozas Vincas, Ričardas ir Leliam; liudi giminės, draugai ir pažįstami. Į jo laidotuves buvo pakviestas ir arkivyskupas Geniotis, bet jam nespėjus atvykti, laidotuvsė aptarnavo jo kunigai.

Martinas J. Ališauskas buvo širdingas ir mandagus jaunuolis. Dabar jo visi gailisi. Aš irgi jam velju, kad jo siela lietuviškame danguje būtų rami per amžių amžius. — Vincas

Hartford, Conn.

Užmuštas lietuvis

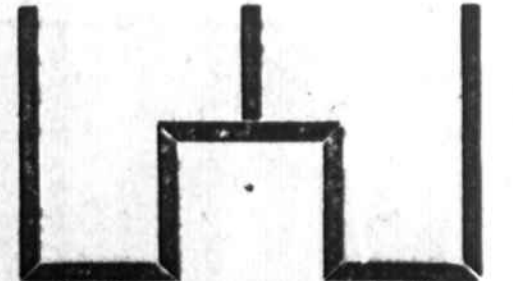
Bal. 25 d. apie 6 val. ryte be-einančiam į darbą Martynui Braslauskui, nevedusiam ir apie 47 metų amžiaus, ištiko žiauri mirtis: tarp Elm ir Hudson gatvių susidūrė auto sedan su pie-no truku ir riedėdamas lengva-sis auto smarkiai užgavo velionį ir užmušė. Velionis čia giminių neturėjo, tai palaidotas Lietuvių Piliečių Klubu ir Vytauto Didžiojo Draugijos pastango-mis, iš pomirtinės skyriaus, nes velionis prie šių dviejų draugijų priklausė. Paėjo iš kaimo Menčiskės, val. Kapčiamiesčio, apskr. Seinų. Per pastarus 7 ar daugiau metų niekur nesirody-davo, negerdavio, tai, be abejo, paliko pinigų. Dirbo prie cigarų dirbimo — General Cigar Co., West Hartforde.

Kalbama, kad Lietuvoje palikęs brolį, ar brolius ir seserį, tai, be abejo, atsisauks ir gal kiek galės gauti, jei pasilikis nuo laidotuvių

"AMERICAN FIRST -- LITHUANIAN ALWAYS"

ENGLISH SECTION

PUBLISHED EVERY MONDAY

MONDAY, MAY 1, 1939

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

NAUJIENOS ENGLISH SECTION STAFF

F. H. Sadauskas

A. S. Vaivada

THE WORLD AT A GLANCE

by Dr. E. G. Peters

Russia — Key to the Stop-Hitler Front
America — Japan's Arsenal

Russia — Key to the Stop-Hitler Front

Russia is the key to the stop-Hitler front. France and England, builders of that front, have been slow to realize that without Soviet help Germany and Italy cannot be effectively stopped in their aggressions. But Mussolini's swallowing of Albania in spite of his treaty with England has done much to force the reluctant hand of Britain's prime minister.

His parliament and the British people compelled Chamberlain to follow France's Daladier in guaranteeing the independence of Greece and Roumania, and also in obtaining Turkish support to the extent of protecting the Suez Canal and of permitting British and French warships to pass through the Dardanelles to aid Roumania. Now drastic events and an aroused public opinion in England are causing Britain to give serious consideration to bringing Russia into the anti-Hitler bloc.

Russia's wholehearted support must be secured, if England's and France's guarantee of Roumania and especially of Poland is to be effective. For if war comes, the fortification on Germany's western frontiers will hold British and French armies while the Nazis strike an overwhelming blow at Poland. Only Russian aid can save Poland then.

Moreover, with both Bulgaria and Hungary massing troops, on two of her fronts, Roumania may easily be overrun and put out of commission, as she was during the World War. For Roumania then, as for Poland, Russian support is vital. In return for her help, Russia rightly asks that she herself be given the same support that she offers others, if Japan should attack her when her armies are fighting for Poland and Roumania.

The swift march of events, British opinion strongly aroused against Hitler aggression, and Roosevelt's last vigorous speech against the dictators — those factors are opening even Chamberlain's heavy-lidded eyes to Russia's vital position in any effective anti-Hitler front. The important thing is either that his eyes must be opened in time, or that he should be replaced by a man like Anthony Eden, who realizes that Russia is the key to any effective stop-Hitler front.

American-Japan's Arsenal

America is Japan's arsenal. While we Americans focus our eyes on the swift, tragic happenings in Europe, and while we consider spending \$15,000,000 to subsidize the export of cotton in order to keep our Southern cotton growers from starving, we ought not to forget that American exports form the basis of Japan's ability to drive her juggernaut of war and destruction over the fertile fields and the teeming cities of China.

We Americans ought to face this fact — that we, friends of China, and lovers of peace, by our exports to Nippon are enabling her to continue her brutal aggression against the most progressive and peaceable nation of the Orient.

In 1936, for instance, Japan got from this country 47.9% of her imports vital for war purposes, while she obtained from the entire British Empire only 19.9% of such imports. "Japan's total import trade from the United States in 1937", wrote the New York Times editorially, July 24, 1938, "was \$288,000,000 and of this it is a reasonable estimate that more than \$200,000,000 was for raw materials Japan must have in order to wage war against China."

In a letter to the New York Times, October 6, 1937, Henry L. Stimson, former Secretary of State, spoke of the aid given to Japan by this country and the British Empire, then added, "...our assistance

is so effective and predominant that without it even today the aggression would in all probability be promptly checked and cease..."

"Arms embargo against Japan would have almost immediate effect... Military experts in Europe and the United States have declared that Japan would have to withdraw her troops from China if American imports to Japan were stopped", recently declared Ludwig Lore in the New York Post.

Though good, our extension of \$25,000,000 credit to China, and our voluntary boycott on Japanese goods are not enough. Our government should immediately strike a powerful blow at Japan's war machine by embargoing the export of raw materials for war to Japan. With our potential allies in Europe ready to buy such raw materials, such an embargo on exports to Japan would not hurt our trade substantially. But such an embargo would do much to save Chinese independence and civilization, and to put an end to America's being Japan's arsenal.

Occasionally the surprising does happen. We turn up a bunco, draw a winning ticket—or buy a new hat. The introduction of the unexpected—the element of surprise—all come as a welcome interlude in what we strongly suspect as having degenerated into a mental lethargy. At any rate, we were more than pleased upon the arrival of an out-of-town letter the other day—our first fan letter.

A concrete indication of the far-reaching influence of NAUJIENOS, the letter in itself suggested possibilities of further action along in line with the activities of the L. U. C. The Lithuanian University Club is a youth club, primarily interested in Lithuanian youth and in the social, cultural and educational aspects. Its activities have, however, for the main part been limited locally having been centralized within the membership body. Recently, and in particular in connection with the Survey Project which it conducted, the L. U. C. has been expanding its horizons and interesting itself in the thoughts and ideology of youth in other fields.

Continuing along this vein, the L. U. C. would like to hear from Lithuanian-American youth—their views, their current outlook. To Lithuanian-American youth everywhere, in Chicago and out of Chicago, the L. U. C. extends an invitation to write to it—now, today. Tell us what you think or what you are doing — what you would like to see done. Tell us of your interests, your opinions. We want to hear from all of you on any subject closest to you. Here is an opportunity for the youth of America to speak—to make its voice heard out of the chaos of transatlantic war predictions, out of economic frustrations, out of post-educational disillusionments. Lithuanian-American youth everywhere—we await your answer. Address your letters to this correspondent in care of NAUJIENOS. This is a standing invitation—we hope you will keep it in mind and write to us whenever and wherever the mood may strike, and may it strike often.

ACKNOWLEDGEMENTS

John Yonkowski, of Peoria, Ill. Thank you for the invitation to visit that city. To the Peoria American Lithuanian Club, continued success in your activities.

Jeanette Jankauskas, of Cleveland, Ohio. We look forward with interest in learning more about the activities of the Cleveland University Club.

N. A. Wilkalis, President of the Cleveland L. U. C. The Lithuanian University Club of Chicago extends cordial greetings to you and to the club.

Josephine ("Direct Echoes") Sokas, of Chicago. Many thanks for

SPRING IN VILNIA
(Vilnius Territory)

VILNIJOS VAIZDAI—

Garneli, garneli,
atnešk man broleli,
o jei turi gerą širdelę,
atnešk ir mažą seselę...

American Guerilla Fighters In Spain To Tell Story

Fought Behind Gen. Franco's Lines

A story of hair raising thrills and excitement, unequalled during the 34 months of the Spanish war, will be told on Wednesday, May 3rd at 8 P. M. by Captain William Alstrom and Lieutenant Irving Goff of the Abraham Lincoln Brigade, the only two Americans to fight in guerilla warfare behind Franco's lines. They will appear at a mass meeting at the Hamilton Hotel, 20 S. Dearborn, under the auspices of the Friends of the Lincoln Brigade.

Captain Alstrom and Lieut. Goff came through two years of underground warfare—at the greatest personal risk—unscathed. Theirs was the task of organizing the peasants inside Franco territory against the Franco regime. Theirs was the job of dynamiting railroad tracks, blowing bridges, and blocking roads, in order that the advance of Franco's forces might be halted.

Of the seemingly endless chain of stories told by the 1500 Americans who have returned from Spain, those told by Alstrom and Goff are by far the most exciting and unusual.

your friendly letter and for your interest in the L. U. C.

Joseph Janis, of Chicago. Yes, the "voice of the people" has spoken. The Survey Project is rapidly drawing to a close and the results will soon appear in NAUJIENOS.

Louise P. Narmonta, of Chicago. Your wholehearted support and co-operation to the L. U. C. is sincerely appreciated. Thank you for your contribution of \$1.00 toward the L. U. C. Scholarship Loan Fund.

Friday, April 28th, the W. P. A. conducted a tour through the Lithuanian colony at 33rd and Halsted. It is to be hoped that a series of such tours will be held in the future: if Lithuanians are sufficiently interested in having such a series, undoubtedly one will be arranged. The Slavs had a series of 8 consecutive tours, the Poles—18, the Lithuanians—1. Is Lithuanian culture large enough to be covered in one evening only?

J. RACHENS.

PIRMYN SHARPS AND FLATS

April 23rd Pirmyn chorus sang 15 songs from its repertoire for the Normal Park Presbyterian Society at 71st and Yale Avenues. Before going to sing, many Pirmynites went to see the LKM chorus present the "Student Prince" at Sokol Hall, and may I take this opportunity to congratulate LKM chorus on a wonderful performance of their operetta.

Although we Pirmynites could not stay to see the whole performance and had to leave at 6 o'clock we nevertheless enjoyed tremendously the first acts.

The latest news in Pirmyn... Charlie Matekunas' father was hit by an automobile in front of his home and is now in bed.

Cupid hit former Pirmynite Al dona Cukur who is now reported to be engaged to a tall, dark and handsome fellow. I won't disclose his name, but congratulations Al dona.

Bill Waitkevich is back from California with a sun tan... Andy Norbut is still in the State of Arkansas... Frank Kupris is complaining that he has to work overtime and can't attend rehearsals... Al dona Barcus, Jacqueline Urbik and Miss Galdy are missing too many rehearsals... Anthony Faiza's birthday fell on the 30th of April... Wanda Samolis' birthday falls on the 2nd of May... Happy birthday, folks... and last but not least is the hope of many Pirmynites that N. G. challenge Pirmyn or vice versa to a game of baseball (so Pirmyn can beat their ears off once again, heh, heh! Maybe...)

At present Pirmyn has not set any dates for coming affairs and events. Nevertheless, Pirmyn is planning a Picnic, a party for the Fund Committee, and going to the New York World's Fair, the dates which will be announced in a later column.

Those Pirmynites who are going to the New York World's Fair, don't forget to tell your employer that you want to take your vacation in September. Earlier arrangements will avoid a lot of confusion, says RASKEY HUEY L.

== Birutė ==

Members of Birutės chorus last Friday night underwent a change in tempo when John Byanskas, director, announced two rehearsals each week instead of the usual one night in preparation for the coming late summer tour of the East with a culmination at the New York World's Fair. Meetings hereafter will be held on Monday and Friday nights.

Anticipation of a promising future ran high among the many members, as old and new songs went on the block for precision in harmony.

Preparation for the tour, however, will not detract from the current program which includes the much-heralded Barn Dance to be held at Sandara Hall, 814 W. 33rd St., Saturday night, May 6. All of the classic Lithuanian and American folk dances, led by the Aransas Travelers, will comprise a good portion of the evening's entertainment. All members of Birutės and their friends are cordially invited to participate in the event.

Baseball, of course, will play a big part in the Summer program of Birutės male members. Next Sunday morning at 10 o'clock, an aggregation of fans and players meet at 59th and Paulina Sts. for their first serious attempt at stellar performance on the diamond.

Regrets and best wishes for speedy recovery were advanced by the entire chorus group to Mrs. Paul Miller, who has been absent from rehearsal the last month due to illness, and Helen Vespender, an old-time member of Birutė, who returned to her home recently from a sojourn to a sanitarium. Friends of Miss Vespender are invited to visit and help relieve the monotonous interlude so commonly experienced by the stay-ins.

News that little Robert Byanskas, son of Director Byanskas, had undergone fire and emerged injured was received with great trepidation by Birutės chorus Friday night. Bobby, while hard at play with a friend, was the unfortunate recipient of a buckshot from a BB gun which had ricocheted from the trunk of a tree and found its way to a tooth in his then opened mouth. Bobby underwent medical treatment and from present appearances will be as good as ever within a few days.

Howell House Prepares For Annual Fair

TO TAKE PLACE MAY 4 AND 5

"Heigh Ho, Come to the Fair" sing dozens of busy young people as they prepare for the "event of the year" at Howell Neighborhood House. At this center on the near West Side, the big open-house and exhibition of activities takes the form of the Howell Fair. This year, the Fair will be held on Thursday and Friday, May 4 and 5 at the building and grounds—1831 South Racine Ave. Traditional side-shows and concessions will be combined with an entertaining and exciting program indicating the scope of activities at Howell House.

Featured attractions include "The House of Swing", "Hawaiian Nights", Fortune Telling, Fish Pond, a Puppet Show, and a Photography studio. A Coffee Shop run by the Mothers Clubs will feature Bohemian bakery and homecooking as well as the "fair-minded" Hot-dog, Hamburger and coffee. "The last Stand of Gopher Gulch" will revive the old Wild West Side, and will feature all of the old-fashioned throwing games and games of chance, and will also represent a celebration of the fact that a new building will soon stand on the site of "Gopher Gulch."

The Fair is sponsored and promoted by the Boys' and Girls' Senior Council with the cooperation of all groups within the House. Joe Popela, president of the Council is Grand Marshal of the Fair. He is assisted by a committee which includes Rose Fivick, Mike Krapec, George Behensky, Anna Pohnon, Lorraine Powell, Katherine Bednar, and Caroline Lackovic. (S.)

Federal Theatre NOTES

"AWAKE AND SING"

In opening AWAKE and SING at the Great Northern Friday night, April 28, Federal Theatre brought to a Chicago stage the Yiddish version of a drama which Brooks Atkinson of the New York Times recently described as "one of the most stirring plays of this generation."

The entire production history of Clifford Odets' most popular play has been marked by such commentary from the critics. The original Broadway production in 1935 not only graduated one of its cast members—John (then Jules) Garfield—to movie stardom, but gave early display to the talents of two Chicago-trained actors, Art Smith and Roman Bohnen. New York audiences kept the production on the board for 137 nights and Burns Mantle synopsised it in his yearbook as one of the ten best plays of the season.

This year, in answer to wide demand, the Group Theatre of New York revived the play, running it concurrently with Federal Theatre's New York Yiddish version which the Times has referred to as "a more trenchant domestic drama than the Yiddish stage has witnessed in some time."

Federal Theatre's forthcoming production of the Yiddish AWAKE AND SING is under the direction of Adolph Gartner.

"HAMLET"

More than 160 yards of duvetyne and satin are being used to make the 40 costumes for HAMLET, which Federal Theatre opens at the Blackstone Wednesday night, May 3, as second drama in a Shakespearean repertory staged and played by Ian Keith.

The costumes were designed by Pierre Nuytens, internationally famous portrait etcher, who has drawn every recent American president from Roosevelt to, but not including, Roosevelt. The costumes, which include the changes necessary to take care of 26 characters, are being made under the supervision of Margaret Rand.

Federal Theatre's shop at 964 Milwaukee Avenue is the only costume shop permanently maintained by a theatrical organization in the Midwest.

TREASURE UNDERGROUND — IN ILL.

Released by the State Geological Survey through the Illinois Chamber of Commerce.

Natural Gas For Sale

By Don L. Carroll, State Geological Survey, Urbana, Illinois.

Natural gas fields of local importance have been discovered from time to time at scattered points in southern and western Illinois, and now the present intensive drilling campaign has located another gas reserve in this State. Our newest gas field is near the town of Russellville, in Lawrence County, about three miles from "the banks of the Wabash." The discovery well of the field was drilled last summer. Six months later thirteen other wells had tapped the gas reservoir rock some 1100 feet underground. The fourteen wells have registered a total initial open flow capacity of approximately two hundred million cubic feet of gas daily. Although only a small amount of this new gas supply is being marketed at present, it goes without saying that since it is available near the center of population of the nation it will certainly not be wasted, but will eventually find a ready market.

Rock-Bound Wealth

By Don L. Carroll, State Geological Survey, Urbana, Illinois.

It is strange but true that some of our most common minerals have as yet hardly approached their maximum possible usefulness in industry. These materials, formed by nature, are combinations of me-

tals and other elements, and it is a task of considerable magnitude to develop practical processes that will unlock nature's combinations on an economical, commercial scale. Locked up in thick strata of limestone, dolomite, clay and shale, that are widespread in Illinois, are millions of tons of such valuable metals as calcium, magnesium and aluminum. The problem of liberating and refining these metals cheaply from common rock materials is a problem that is being actively attacked by American chemists, and, in America, this means that they will ultimately announce the solution.

Better Than Ever

By Don L. Carroll, State Geological Survey, Urbana, Illinois.

Despite the fact that for many centuries the decorative possibilities of glass have been appreciated and utilized, glass has never gone out of fashion. It is more popular today than it has ever been in the past. New and modern uses for it are introduced with regularity and with success. The quick acceptance of glass bricks as structural units is an example of its modern appeal and its adaptability to modern needs. In the construction of factories, schools, office buildings, homes and other structures glass bricks have solved many problems of lighting, insulation and architectural effect. The increasing use of glass is of interest to us here in Illinois because the glass sand deposits of the Ottawa region are not surpassed anywhere as a well developed source of the chief raw material used in glass manufacture. The glass industry continues to look to Illinois for a supply of the purest glass sand to be found in nature.

Released by the State Geological Survey through the Illinois Chamber of Commerce

This series of short articles appearing regularly in this newspaper will be well worth clipping and retaining in scrap book form. When completed they will form a valuable record of the mineral history and wealth of the State — a storehouse of useful knowledge for both business executives and students.

CONCRETE ILLUSTRATION

It is not generally appreciated that Illinois possesses a wide variety of limestones and shales which have a number of special uses and that on certain of these limestones and shales depends one of the State's leading mineral industries, the Portland cement industry. In view of her resources it is not surprising, then, that Illinois is a leading cement manufacturing state. Large markets for cement are available in the middle west, and its low cost has expanded these markets even more. This is highly important for the continuous construction of buildings, highways and bridges, making possible continuous operation of quarries and gravel pits that supply aggregates for concrete mixes. Here is another case where a single mineral industry has a profound effect in stimulating and supporting other industries and productive activities, that in turn stimulate the general well being of a large percentage of our population.

NATURE'S OIL LAWS

The rapid discovery of new oil fields in ten southern Illinois counties has aroused the hopes of landowners in the other counties as well. The discoveries have indeed brought fortune to many property owners, and many more reap similar benefits. At the same time it should be pointed out that in an oil-containing area of the size of Illinois it would be beyond the bounds of probability to expect that more than a very small percentage of our total State acreage will be found to be productive. Individual oil fields or "pools" are definitely limited in extent by underground conditions. They are not formed just "anywhere" by nature. Their location is determined by natural laws and processes by past geological events which placed the source beds where they are and which also fixed the structural and textural conditions where the oil has accumulated.

PIRKIT NAUJA
Chrysler arba Plymouth

Tai yra Geriausi ir Gražiausi Automobilai Amerikoje; moderniški, išbulintai. Nužemintos kainos. Lengvi išmokėjimai. Teisingas patarnavimas pas

BALZEKAS MOTOR SALES
"U WILL LIKE US"
4030 So. Archer Avenue
Phone Virginia 1515

WILLO-WEST

Naujas—puikus daržas piktikams, parengimams ir šeimoms linksmai laiku praleisti. Gėrimai ir valgiai vietoj.

MR. BUTCHAS, Sav.
German Church Rd. arba
83rd ir Willow Springs Rd.,
WILLOW SPRINGS, ILL.

SUSIRINKIMAI

Draugijos šv. Petronėlės susirinkimai per vasarą bus laikomi vakarais, kas mėnesio pirmą pirmadienį. Susirinkimas įvyks pirmadienį gegužės 1 d., 7:30 val. vak. papirijos svet. Vitos malonėkite priubiti. Yra rengiama išvažiavimas, reikia prisirengti prie to išvažiavimo ir pasidaruoti.

A. Laurinavich, rašt.

PARENGIMAI

PIRMOS GEGUŽES — darbininkų šventės apvaikščiojimas įvyks gegužės 1 d., pirmadienio vakare, 7:30 valandą, Midos svetainėje, 3142 S. Halsted St. Kalbės Naujienų redaktorius Dr. P. Grigaitis, K. Augustas, jaunuoiai E. Grigg, J. šatas. Dainuos Chicago Lietuvos Vyrų choras, vadovaujamas K. Steponavičiaus, ir Naujos Gdynės choras, vadovaujamas J. Steponavičiaus. Įžanga veltui. Rengia LSS Centralinė ir L. D. D. 4 kuopos bendrai. Kiekvienas darbininkas lietuvis yra kviečiamas atvykti ir dalyvauti šiame apvaikščiojime. —Reng. Komisija.

HRH skaitomas "originaliu" MALEVOS VALYKLIU ir veik per pusę šimtmečio teikia milijonams namų malonų patenkinimą.

HRH Spongesless Method

ekonomiškesnis ir nevargingas namų valymas. Galit vartot kempincis jei norit, bet minkšta skara ar skurdis saugu. Jie sulauko taškos ant sienų ir grindų. Del žinios skaityk HRH paragrafą, kaip valyti malevą, ant kartonų, bet vartok skarą ar skurdį vietoj kempinų. Vienas brukis padaro Venecijos Užlaidas kaip naujas.

Jei dar niekad n d'augiaties lengva valymu su HRH, p r k dežę ar dvi tuoj iš savo dylerio ir patirkit kaip greitai ir t ksliai. Volkan ški Pelelai HRH sudėty išriina labiausia džiuvusius purvus ir riebalus iš malevotų sienų, medžio darbu, porcelino, tile akmenų, grindų ir kitokio sunkiai valomo paviršio, mažų nugarų negidinančių darbu. Įgauk HRH valymo paprotį dabar.

only 10¢ a package

COPR. 1939, NEEDLECRAFT SERVICE, INC. CIRCUS MOTIFS PATTERN 2045

No. 2045—Su šiais motyvais išsiuvinėkite kapą savo vaikučui lovai.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. No. 2045

Cia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No.

Vardas ir pavardė

Adresas

Miestas ir valstija

Diena Iš Dienos

Išsiėmė Leidimus Vedyboms
(Chicagoj)

Charles Lankutis, 25, su Helen Sorkis, 23

WEST SIDE MEMORIAL WORKS
1965 Ogden Ave. Phone Seeley 1739
Atdara sekmadieniais ir šventadieniais iki 6 v. p. p. Susitarimo reikalu šaukti

SVERRE GRONWOLD
Phone SPAulding 6149
Mes patys išdirbėjai
Artistic Memorials—Monuments—Headstones—Mausoleums—Statuary

UZEIKIT PAS PETE YOUNG
— narys —
271 AM. LEGION POST
CHICAGOS LIET. DRAUGIJOS
Schlitz Alus
82nd ir KEAN AVENUE
(prieš Tautiškų kapinių vartus)
WILLOW SPRINGS, ILL.

Generalinio Konsulo New Yorke aukų pakvitavimas Nr. 3

Rochesterio lietuviai balandžio 21 d. vienbalsiai nutarė Klaipėdos pabėgėliams šelpti paaukoti \$59.13, kuriuos atsiuntė per p. Praną Svetiką \$59.13

Laisvės Bendrovės Dalininkų suvažiavimas pėr p. R. Mizarą paaukojo Klaipėdos pabėgėliams šelpti 25.00

Adv. F. J. Bagočius Klaipėdos pabėgėliams šelpti paaukojo 25.00

Inžinierius Bronius F. Simons-Simokaitis iš Fitchburgh, Mass. Klaipėdos pabėgėliams šelpti paaukojo 10.00

Waterbury, Conn. Vaizbos Butas Klaipėdos pabėgėliams šelpti paaukojo per p. Joną Tarilą 25.00

Marija Aukštaitė iš Montrelio už parduotus Vilniaus ženkelius atsiuntė 10.00

New Haven, Conn. lietuviai per p. M. Jokubaitę Apsigynimo Fondui aukoja 52.00

New Haven, Conn. Vilniui Vaduoti Sąjungos skyrus per p. M. Jokubaitę už parduotus Vilniaus pasus ir ženklelius 14.95

Iš viso \$221.08

Generalinis Konsulatas aukotojams Lietuvai sunkioje valandoje nuoširdžiai dėkoja. 1939—IV—26 d.

Grobis Buvo Sunkus, Tad Reikėjo Karo

Trys banditai užklupo saldainių urmininką Ben Segal, 4037 16th street, ir atėmė nuo jo \$600. Bet grobis buvo labai sunkus. Negalėdami jį panešti, piktadarijai pasivogė ir Segal'o automobilį. Mat, tie \$600 buvo vien centais.

Grobį nuvežę kur reikėjo, piktadarijai Segalui automobilį sugrąžino.

MICHIGAN AVE. KLINIKAS

Ši įstaiga yra apylinkės sveikatos centras, kur gali gauti pilną sveikatos patarnavimą. Įrengta diagnostika nustatyti vėliausiomis

KLINIKOS X-RAY IR LABORATORIJOS PRIEMONĖS

Nežiūrint nuo kokios ligos tektų kentėti atitekti diagnostiką nustatyti ir gydyti.

Kraujo, inkstų, puslės, skilvio, žarnų, širdies, plaučių ar kruties ligos pasekmingai gydymas kasdien. Varicose veins ir ulseriai kojų galima pagydyti i kelias savaites. Kraujagyslės, Fistula galima išgydyti be darbo sugaisties.

Gydoma akis, ausis, nosis ir gerkles; pritaikome akinius jei reikalinga.

Gimdymo atsitikimais teikiama umi pagalba ligoninėje. Visi priimti ir moksliškai budai vartojami, kad išgydyti ligas be operacijos. Klinikas turi visų formų elektrikos energijos mašiną, kaip tai, Diathermy, saulės šviesa Infra raudona ir trumpos bangos. Storošios žarnos gydymas su įvairiais antiseptikais. Medikali ir chirurginė priežiūra galima už labai nebrangią kainą. Vaistai, jei reikia, taipgi, nebrangiai parupinami.

Dauguma gydymų ir egzaminacijų teikiama už vos tik \$1.00, kai kas kiek brangiau.

Visi gydymai atskiruose gydymo kambariuose. Jei sergi ir reikalingas gero gydymo, tai kodėl nepasitarti su

Policistas Pavogė \$2,000 Pašto Ženklių

Policijos departamentas pereinot savaitės pabaigoj suspendavo policistą Marion Floren. Jisai pavogė \$2,000 vertės pašto ženklų kolekciją nuo savo nuovados, Scotland Yard, kapitono.

MICHIGAN AVE. KLINIKU
3254 SO. MICHIGAN AVE.
Tel. CALUMET 4178.

Garsinkitės "N-nose"

Lietuvos Konsulatas Čikagoje Paieško Šekanchių Asmenų:

Paieškojimas Nr. 100

AUGUSTAUSKIO, Stasio, sunus Stanislovo. Amerikon atvyko 1910 ar 1911 metais, gyveno Chicagoj mieste. Neva miręs.

AVIZINIO, Prano, kilusio iš Šilinių km., Kauno apskr. Amerikon atvyko prieš didįjį karą, gyveno Chicagoj ar apylinkėse.

ČERNIAUSKIO, Jono, gyvenusio Chicagoj. Atvyko Amerikon prieš didįjį karą.

GRIGALIUNO, Jono. 1927 m. gyveno 10159 S. Michigan ave., Chicago. 1931 m. adresas buvo P. O. Box 211 ar 214, South Chicago.

KIBARTŲ, Prano ir Kazio, iš Telšių apskr. Pranas pirmiau gyveno Worcester, Ohio, o Kazys Philadelphiaj.

KNUKŠTAITES, Paulinos, kilusios iš Nugarės km., Telšių apskr. Amerikon atvyko apie 1912 m. Gyveno Chicagoje, West Pullmane ir 18th Street kolonijose.

KRISTANAVIČIAUS, Juozapo. 1909 m. atvyko Amerikon. Dabar apie 65 m. amžiaus. Gyveno Worcester mieste. Sakoma vėliau persikėlė Chicagoj.

NEMČIAUSKŲ, Antano ir Ipolito, kilusių iš Kaltinėnų valsč., Tauragės apskr. Amerikon atvyko prieš karą. Antanas gyvena Detroit.

NOREIKŲ, Kazio ir Jokubo, kilusių iš Kvedarnos apylinkės. Amerikon atvyko prieš didįjį karą. Gyveno įvairiuose miestuose. Jiems priklauso brolio Liudviko palikimų dalis.

ŠALKAUSKO, Adomo. Apie 68 m. amžiaus. 1902 m. atvyko Amerikon, gyveno Chicagoje. Sakoma vėliau persikėlęs į St. Louis miestą.

SAVICKO, Vlodo. Amerikon atvykusio 1913 m. Apie 50 m. amžiaus. Kilęs iš Piliakalnio km., Trakų apskr. Gyveno New Britain mieste ir vėliau Clinton, Indiana. Dirbo anglių kasyklose.

STANKEVIČIŲ, Felikso ir Juozo. Prieš karą atvyko Amerikon. Abu gyveno Chicagoje.

USO, Antano. 1914 m. atvyko Amerikon. Gyveno Devils Lake, North Dakota.

VEZELIO, Andriaus, gyvenusio Lowell, Mass. 1922 m. persikėlė į Worcester, Mass.

Aukščiau suminėtieji asmenys arba apie juos žinantieji prašomi tuojau atsiliepti.

LIETUVOS KONSULATAS,
100 East Bellevue Place,
Chicago, Illinois.

CRANE COAL COMPANY
5332 So. Long Avenue
Telefonas PORTSMOUTH 9022

POCAHONTAS Mine Run (Screened) Tonas \$7.50

Perkant 5 Tonas ar Daugiau BLACK BAN Tonas \$9.50

Perkant toną ar daugiau

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS REAL ESTATE Insurance and Loans

Statau visokios rūšies naujus namus ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. Darau visoki taisymsio darbą be jokio cash imokėjimo ant lengvų mėnesinių išmokėjimų (Išgautu geriausį atlyginimą iš Fire Insurance Company dėl taisymsio apdegusių namų). Darau paskolas ant naujų ir senų namų ant lengvų mėnesinių išmokėjimų nuo 5 iki 20 metų. Reikale kreiptis prie

JOHN PAKEL
6816 S. Western Ave. Phone Grovehill 0306

KAS VAKARĄ

Saltimiero

Nuo 7:00-tos Valandos Kas Vakarą 1480 K.

KLAUSYKIME
IS STOTIES
W-H-I-P

KAS VAKARĄ

Saltimiero

5000-WATTS 1480 Kilocycles

ILLINOIS • INDIANA • WISCONSIN • IOWA • MICHIGAN

Pullman-Standard Gavo Dideli Vagonų Užsakymą

Gelžkelių valdyba skelbia, kad Pullman Standard Car Manufacturing Co., gavo didelį vagonų užsakymą nuo Great Northern gelžkelio. Užsakymas siekia apie 1,000 vagonų. Nemažą užsakymą Pullman gavo ir nuo Siamio vyriausybės.

FRANK MICKAS
Siuvėjas
Naujus Rubus Siuva—Valo—Prošina ir Pasiutus Parduoda
4146 ARCHER AVENUE
Phone Lafayette 9332

Mažų Išlaidų NAMAS \$57500

Pamatykit šį namą šiandien 10 r. iki 4 po piet ant mūsų vietos!

Pastatysime namus ir vidų įrengsime ant jūsų lotų. Visi darbininkai unijistai ir užtikrinti.

2 ZOLIOTA GARAZA \$133
2 karams pastatysime ant jūsų lotų

Unijistų statytas

\$5 PER MONTH

Kviečiame jus atsilankyti pirm negu pradėsime statyti ir apžiūrėti garazą ant mūsų lotų be jokių prievolių. Uždari porčiai ir vasarnamiai pastatomi žema kaina ir lengvais išmokėjimais.

CITY WRKG. & LBR. CO.,
2301 SO. PULASKI ROAD
K. KAFKA, prez.

SERGA ŽMONES

Kurie turi reumatizmą, blogą kraują, odos ligas, kenčia inkstų, puslės ar šlapinimosi negales, turėtu kreipitis į ofisą patarimo DYKAI. Tai nieko nekainuos.

LABORATORINIS TYRIMAS KAINOJ

Seksualiai nusilpusiems vyrams gydymas specialus. Virš Trisdešimt Metų Toj Pačioj Vietoj. Mokestis nebrangus ir kiekvienam prieinamas.

DEARBORN HEALTH AND PHYSIO-THERAPY SERVICE
Formerly DR. ROSS
Health Service and Laboratories
35 SO. DEARBORN STREET
Phone Central 4641

kampas Monroe St., Chicago, Ill. Įmonte elevatorių iki 5-to aukšto. Priėmimo kamb. 506 dėl vyrų ir 508 dėl moterų. Valandos: 10 a. m. iki 5 p. m. Nedėliomis 10 a. m. iki 12 v. Poned., Sered. ir Šu-batomis nuo 10 a. m. iki 8 p. m.

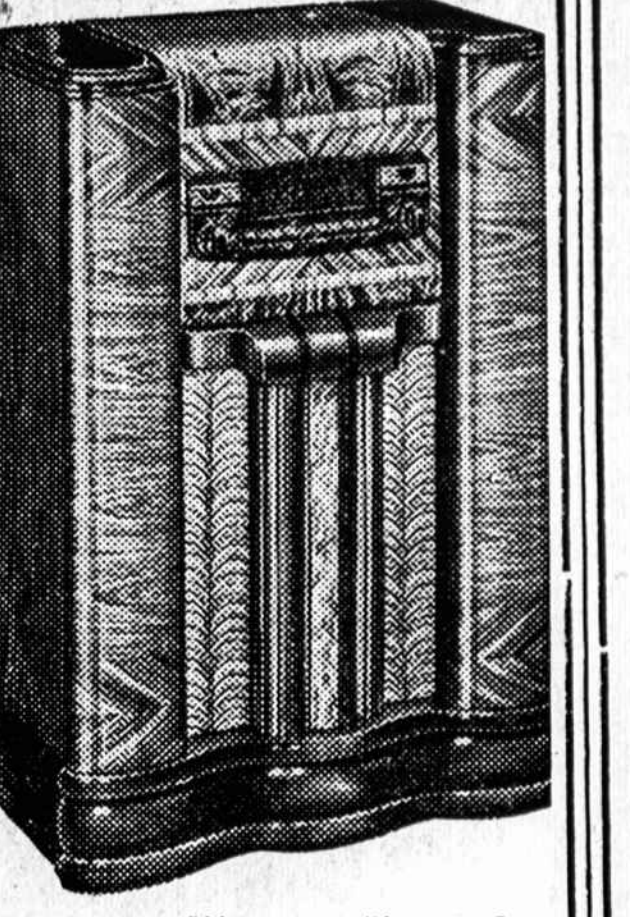
LIETUVIŠKŲ RADIO PROGRAMŲ

W-H-I-P

ILLINOIS • INDIANA • WISCONSIN • IOWA • MICHIGAN

Persikėlimos Išpardavimas

Budriko Krautuvė, 3417 So. Halsted St., yra perkeliama į naują didžiulę krautuvę, 3409 SO. HALSTED ST. Pirkėjai sutau-pins daug pinigų, pirkdami šiame Išpardavime

7 tubų radijos, gražioose kabinetuose, vertos \$45.00, po **\$18.50**

11 tubų radijos, gražioose kabinetuose po **\$28.00**

3 šmotų geri Parlor Setai po **\$28.50**

5 šmotų Bedroom Setai po **\$39.50**

Didelės gražios skrynios Cedar Chest po **\$18.50**

Naujos skalbiamos mašinos po **\$27.50**

Naujos 1939 Elektrikinės Ledaunės su 5 metų garantija po **\$87.50**

Porceleniniai Gaziniai Pečiai po **\$29.50**

Dideli, gražūs, balti porceleniniai anglims ir gazų, gerai kepa, verti \$150.00 po **\$85**

Angliniai ir aliejiniai pečiai 4 kambariams po **\$16.50**

Gerai valiniai matracai po **\$3.95**

Innerspring matracai po **\$6.95**

Jos. F. Budrik
Furniture House
3409 So. Halsted St.
Tel. Yards 3088

Zymus radio programas iš stoties WCFL—970 k. dabar nauju laiku—9 valandą vakare nedėliomis

Tel. Victory 4965.
STODGENYSTB IR BLEKOS DARBAL. 35 metai bizny, turi pilną apraudą už darbus. Lengvus išmokėjimai jei norite.
BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET METAL CO.
3216 So. Halsted St.

COOK COUNTY PASIULO

ATIMTŲ AUTOMOBILIŲ IŠPARDAVIMA, KOKI CHICAGO ILGAI MINES

Užtikriname, kad Sutaupysite Šimtus Dolerių

Virš 300 garantuotų karų. Yra visų išdirbusių naujų-telių karų tokiomis kainomis, kokių negalime niekur kitur rasti.

Dabar kaip tik laikas pirkti. Nelaukite. Musų įstaiga yra didžiausia finansinė bendrovė Chicagoje, kuri karus pardavinėja publikai

TIESIOGIAI

Pirkite garantuotą karą, kuris tarnaus daug metų už tokia kainą, kokią išgalite mokėti. Mes duosime gerą kainą už jūsų senąjį, o likusią dalį

GALITE IŠSIMOKETI PER DVEJUS METUS.

Mūsų parodos kambarys yra atdaras kasdien iki 10 val. vakaro ir visą dieną sekmadienį.

Nesvarbu kur gyvenate, nepraleiskite šios progos. Mus aplankykite pirma ir sutau-pykite pinigų!

COOK COUNTY AUTO FINANCE COMPANY
1340 West 63rd Street
prie Loomis

Victor Bagdonas
LOCAL & LONG DISTANCE MOVING

Perkraustom forničius, pianus ir visokius rankandus bei štuks. Vežam i farmas ir kitus miestus. Zema kaina. Musų Darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis i visas miesto dalis.

3406 So. Halsted St.
Saukit Tel. YARDS 3408

Lietuvius Plumberis
— Laisnuotas —

GAS FITTINGS and SEWERAGE also BEER COILS in TAVERNS.

IRENGIA STOKERIUS

JOHN YERKES
2422 W. 69th St.
Tel. Hemlock 2867
Rez. Republic 5688

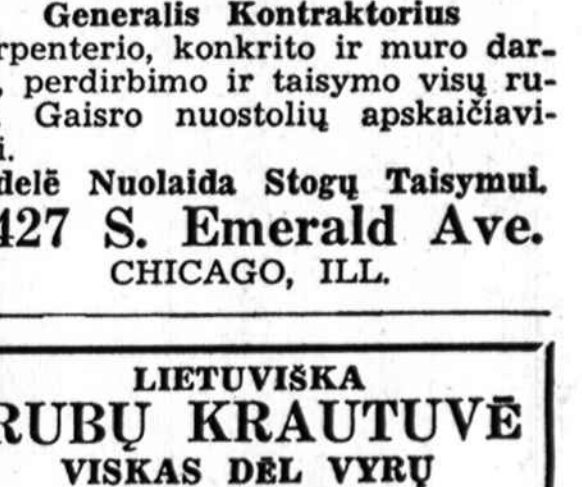
Tel. YARDS 3899.
Zelvis Building Co.
Generalis Kontraktorius

Karpenterio, konkrito ir muro darbai, perdėrimo ir taisymsio visų rūšių. Gaisro nuostolių apskaiciavimai.

Didelė Nuolaida Stogų Taisymsui.

3427 S. Emerald Ave.
CHICAGO, ILL.

LIETUVIŠKA RUBU KRAUTUVĖ VISKAS DEL VYRŲ

PAUL LEASAS
(Vyriskų Rubų Krautuvė)
3427 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 0937

LIGONINES—HOSPITALS

SVEIKATOS KLINIKAS

TONSILAI IŠIMAMI **\$13.50**

už GYDYMAS **\$50.00**

LIGONINĖJE RAUDONGYSLĖS IŠIMAMA viena diena Ligoninėje **\$15.00**

REUMATIZMAS Greitai Palengvinama **\$2.00**

VISAS LIGAS GYDOMA **\$1.00**

Ekzaminaciją įskait. vaistus

DOUGLAS PARK HOSPITAL
1900 So. Kedzie Ave., Chicago
Tel. Lawndale 5727.

FOTOGRAFAS

CONRAD FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškais užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.

420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5853-5840

Pirmoji Gegužės

Tarptautinė Darbininkų Šventė Šįvakar Iškilnės Mildos Svetainėje.

Šiandien visame civilizuotame pasaulyje darbo žmonės švenčia ir apvaikščioja darbininkų šventę — Pirmą Gegužės. Ta diena buvo paskirta tam tikslui 1884 metais, Amerikoje, Amerikos Darbo Federacijos. Bėgyje keletos metų ta mintis pasklido po visą pasaulį ir per su virš 50 metų jau yra visur atžymima ir apvaikščiama kaip diena kovos už darbininkų solidarumą, už trumpesnės darbo valandas, už geresnį atlyginimą.

Kaip pasėka tų sąburių, buvo daugybės streikų pernešta sunkių kovų ir laimėta didelių pergalė. Bet dar tik pradžia darbininkų kovos už pasiliuosavimą iš alginės vergijos. Kova eina be paliovos ir kas metai laimėjama naujos pergalės.

Šiandien nebesipatenkinama su kova prieš atskirus darbdavus už geresnę darbininkų būklę, bet einama toliau ir reikalaujama valdžiu, kad įstatymdavytės keliu darbininkai būtų aprūpinti ne tik pakankamu atlyginimu už jų darbą, bet taip jau, kad būtų jie apsaugoti sveikatos atžvilgiu parūpinant dirbtuvėse tinkamas sanitarumo ir higienos sąlygas; kad būtų jie aprūpinti laike ligos ir senatvėje.

Daugelyje šalių jau ir toje srityje nemažai laimėta.

Lietuvių Iškilnės.

Per apvaikščiojimus darbininkų šventės — Pirmos Gegužės visur yra ugdomas o-balsis darbininkų solidarumo: nesirastant jų į tikėjimus, partijas, įsitikinimus bei pasaulėžiūrą. Esi darbininkas — ruginis savo gerbuviu, ir visų kitų darbininkų. Vienybėje — galybė.

Lietuvių darbininkų Pirmos Gegužės iškilmingas apvaikščiojimas įvyks šį vakarą Mildos svetainėje, 3142 So. Halsted st. Pradžia 7 val. vakare, įžanga visiems veltui. Bus prkalbos, dainos, muzika.

Kalbės Naujienų redaktorius Dr. P. Grigaitis.

Naujienų redakcijos narys inžinierius K. August.

Universitetų studentai Ernest Grigg ir Jurgis Salas.

Dainuos Chicago Lietuvių Vyrų Choras, po vadovystę K. Steponavičius ir "Naujos Gaidynės" choras po vadovystę Jurgio Steponavičiaus.

Kiekvienas darbininkas turėtų skaityti sau už butiną pareigą dalyvauti šiame apvaikščiojime.

—Kviestys.

Hitleris kalba. Taip jis pozuoja kalbėdamas.

Darbdaviai Nori Uždrausti Pikietavimą

Sako, Pikietininkai "Labai Kenkia Jų Bizniui!"

Chicago Superior teismui pereitos savaitės pabaigoj buvo paduoti du prašymai uždrausti unijoms pikietuoti biznio įstaigas.

Crawford restoranų firma, 4003 Armitage avenue, reikalauja tokio draudimo unijai Hotel and Restaurant Employees International Alliance, ir bartenderų unijai. Firma sako, kad pikietavimui prasidėjus, restorano biznis sumažėjo nuo \$2,400 iki \$1,700 mėnesiui.

Antroji firma reikalaujanti draudimo yra The Eyanston

Bažnyčios Bylinėjasi

Chicago vyskupo vardu, 18 Apylinkės bažnyčia, Sacred Heart Roman Catholic Church 815 W. 19th st., užvedė bylą prieš Sacred Heart of Jesus Polish National Catholic Church, 1953 W. 22nd Place.

Pirmosios bažnyčios klebonas James A. Wash, sako, kad "tautiškosios" klebonas Joseph Jablonowski renka įvairias aukas varlėdamas abiejų bažnyčių panašius vardus ir tuo labai kenkia "tikrųjų" katalikų parapijai.

Packing Company. Jos skundas yra nukreiptas prieš Retail Clerks' International Protective Association ir Retail Clerks' uniją. Firmos įstaiga randasi adresu 1006 Davis st.

WHITE CLOUD, MICH. — Helen Cassidy (po kairei), kuri buvo rasta kabanti ant virvės. Dėl jos mirties liko suimtas jos vyras Charles (po dešinei).

TIRANA, ALBANIA. — Grafas Galeazzo Ciano, Italijos užsienio reikalų ministras, triumfališkai įžengia į užkariautos Albanijos sostinę.

Daniel Roosevelt, Amerikos prezidento sunėnas, kuris žuvo lėktuvo avarijoje netoli nuo Meksikos Miesto.

Vakar ir užvakar Chicagoj

● Chicago šelpimo administracija skelbia, kad antradienį laikinai sumažins pašalpą, mokamą bedarbiams, 10%. Sumažinimas bus panaikintas, kai legislatura priims \$4,500,000 pasiūlymą Chicago pašalpos reikalams, bet jeigu tie pinigai nebus paskirti, tai galimas daiktas, kad pašalpa ne tik nebus pakelta, bet dar daugiau mažinama.

● Užvakar Blue Island miestelio administracija paskelbė, kad šiandien pilnai pradės veikti per šešias savaites išbuvus uždaryta Community High School mokykla. Ji užsidarė dėl pinigų trūkumo. Kad atidirbtį prarastą laiką mokiniai turės lankyti mokyklą ir šeštadieniais.

● Vakar Northwestern universitetas paskelbė, kad pradedama statyti naują \$750,000 studentų centrą Evanstone. Centras bus pavadintas Scott Memorial, pagerbimui prezidento Walter D. Scott, kuris netrukus apleis universitetą privačiam gyvenimui.

● Vakar Chicagoj ir kai kuriuose kituose Amerikos miestuose prasidėjo "Berniukų ir Mergaičių Savaitė". Ta proga yra rengiamos įvairios patriotinės pramogos.

● Apskričio klerkas Michael J. Flynn skelbia, kad per balandžio mėnesį kandidatai vedyboms išsiėmė 2,839 vedybinius leidimus. Pernai leidimų išduota 213 mažiau, negu ši met.

● Chicago Prekybos Butas (Association of Commerce) skelbia, kad kovo mėnesį Chicagoj pasireiškė visokeriopas biznio ir pramonės pagerėjimas. Pakilo bankų apyvarta, krautuvų apyvarta, skerdyklų ir geležies pramonės gamyba, real-estate biznis, etc.

● Philadelphia mokslo įstaiga Franklin Institute paskelbė, kad įteiks medalių chigagiečiui Ralph Budd už nuopelnus geleželių inžinerijos srityj. Budd yra prezidentas Burlington and Quincy geležkelio, kuris pirmas pradėjo naudoti "streamline" traukinius.

● Triangle restorane, 6 South

Clark street, valgė apie 40 žmonių, bet nei vienas nepa-stebėjo, kad atėjo piktadaris ir, nusipirkęs cigarečių, pasiėmė ir \$60 iš valgyklos kasos.

● Federalės valdžios darbo biuras skelbia, kad daugiau pusė Chicago šeimynų teudirba \$1,412 arba mažiau per metus. Tik apie 28% šeimynų turi \$2,000 ar daugiau įplaukų per metus.

● Kriminalis teismas išteisinu du jaunuolius, kurie buvo kaltinami nužudymu, 49 metų chigagiečio John Delcourt, vasario 10, 1938 metais. Išteisintieji jaunuoliai yra Stanton Cooke, 21, nuo 549 W. 43rd street, ir 22 metų Peter Biron, nuo 5518 Dorchester street. Nušautasis buvo arklių lenktynių lažybų agentas.

● Aldermonas Frank Keenan pareiškė, kad miesto darbininkai netrukus negaus algų, jeigu užsilikė mokesčiai Cook apskritij nebus sumokėti. Jisai pridurė, kad darbininkai dabar jau negautų algų, jeigu miestai mokėtų savo sąskaitas kaip privalo. Bet sąskaitos yra atidedamos, kad darbininkai galėtų algas gauti.

● Vakar policijos komisione-rius perkėlė iš vieno nuovadų į kitas 89 policijos departamento kapitonus, leitenantus, seržantus ir policistus. Permainų priežastis neskelbiama.

● Savo bute, ties 5523 Kenmore avenue, vakar pasikorė 35 metų moteriškė, Miss Ethel Montz. Policija nusprendė, kad ji nusižudė dėl finansinių nesmagumų.

● Iš ežero prie 31-mos gatvės buvo ištrauktas kunas nežinomo žmogaus, atrodančio apie 40 metų amžiaus.

● Vakar Speedway Wrecking Co., pradėjo griauti seniausį Chicagoj dangoraižį, The Capitol Building. Darbas užtruks apie 60 dienų. Triobesys randasi prie State ir Randolph gatvių.

● Užvakar apskričio administracija pradėjo "finger printinti" visus apskričio išdines tarnautojus — tai yra, imti jų pirštų atspaudus.

Nora Gregor, princo Starhembergo žmona, padavė petičiją Hitleriui prašydama skyrybų.

Prekiaukite Pas Tuos, Korie Garsinasi "Naujienose"